

Počas novembra spustila mestská časť výsadbu stromov

Stovka stromov pre Dúbravku

Text: Lucia Marcinátová

Chladné ráno, no so slnečnými lúčmi, bez dažďa. So spustením veľkej výsadby stromov čakala mestská časť na vhodné počasie. Stretávame sa v prvej lokalite, kde sa stromy sadia. Okolie ihriska na Lipského neďaleko Harmincovej.

Stromy v rámci výsadby postupne pribúdajú vo viacerých lokalitách, plánom je ich nasadiť asi stovku. Lipského, Batkova, Pri križi, Tranovského, Homolova ulica, Dom kultúry Dúbravka a aj areály troch materských škôl a jednej základnej.

Kvitnúce slivky, borovice, platany, ale aj paulovnia či céder. „Celkovo sadíme 110 stromov. Ide z veľkej časti o náhradnú výsadbu,“ približuje Mária Smiešková, vedúca Oddelenia životného prostredia miestneho úradu. „Vybrané lokality sú podľa zákona vedené ako miesta náhradnej výsadby, kde miesto sadenia určujú rozhodnutia správnych orgánov.“

Stovka nových stromov oživila verejné priestory aj v minulých rokoch. V roku 2015 pribudlo 20 nových stromov, v roku 2016 to bolo 31 stromov, v roku 2017 viac než 50, v roku 2018 šlo podobne o sto nových stromov. Mestská časť sa nezameriava len na výsadbu nových stromov, k prioritám patrí aj starostlivosť o zeleň.

„Zabezpečujeme ošetrovanie drevín,“ približuje Zuzana Knetigová z Oddelenia životného prostredia miestneho úradu. „V roku 2018 sme urobili výchovný rez u mladých stromov, ktorý je potrebný pre správne založenie mladej koruny. Rez dospelých stromov vykonávame odborníkmi, arboristami. V tomto roku sme rezom ošetrili okolo 850 stromov v rôznych lokalitách mestskej časti.“

Program a stánky otvoria na Luciu

Na vianočné trhy domov

Na vianočné trhy nemusia Dúbravčania cestovať nikam ďaleko, na pár dní sa rozložia aj pred tunajším Domom kultúry Dúbravka. Mestská časť Bratislava-Dúbravka ich organizuje už piaty rok. Hudba, tradície, tvorivé dielne, živý betlehem, varené víno, lokše, medovníky. To všetko spojí dúbavské vianočné podujatie. Stánky otvoria na Luciu 13. decembra a budú ponúkať darčeky a niečo na zahryznutie a zohriatie aj v sobotu 14. decembra.

V piatok program otvorí o 16tej Základná umelecká škola Eugena Suchoňa z Batkovej, po nej sa z pódia ozve charizmatická Anka Repková a o 18tej program hudobne uzavrie Mix Kvartet.

Sobota bude najskôr venovaná deťom, o 15-tej si zaspievajú a zatancujú s MIOU, o 16-tej sa ozve Salamander a o 17.30 skupina Oukey.

Vianočné trhy obohatia aj sprievodné programy, tvorenie s Centrom voľného času Klokan, zábava aj poučenie s Minizoo Devín, Živý Betlehem či výstava Insitné umenie v Galérii Villa Rustica.

„Komornými vianočnými trhmi chceme podporiť spoločné trávenie voľného času so svojimi susedmi a tiež to, aby si Dúbravčania vedeli vianočnú atmosféru trhov vychutnať aj priamo doma v mestskej časti,“ dodal starosta Dúbravky Martin Zaťovič.

Text Lucia Marcinátová

Modernizácia trate odrezala Dúbravku. Má za sebou krízové týždne.

Doprava v Dúbravke kolabovala

Text: Lucia Marcinátová

Práce na električkovej trati by mali trvať do konca roka. Podchod na Damborského plánujú otvoriť až pred letom budúceho roku.

Autobus prichádza načas, sme na konečnej, teda prvej zastávke Pri kríži, meškať byť nemal. Naplní sa a 83ka smeruje do starej Dúbravky. Zdanlivo bežná cesta sa zmení, ako sa blížieme k zastávke Drobného. Cesty neobvykle plné. Autobusy ešte plnšie, od Alexyho už ľudia nenastupujú. Nemajú kam. Stojíme. Krátko sa pohneme a stojíme opäť. Opäť. Opäť....

Namiesto desiatich minút sme zo zastávky Pri kríži na Damborského cestovali 37 minút. Cestujúci počas zápchy z autobusu telefonujú, rušia dohodnuté stretnutia, žiaci meškajú do školy, dospelí do práce, prepádajú termíny u lekárov. Takéto cestovanie netrvalo len deň.

Krízové stretnutie

Modernizácia električkovej trate takmer odrezala Dúbravku. Zvolaná bola krízová porada vedenia mestskej časti, mesta, polície a dopravného podniku. Hovorilo sa o možných riešeniach, zlepšeniach.

„Aktuálna situácia by nevznikla, ak by modernizácia Dúbravsko-Karloveskej radiály išla podľa plánu a dokončenie prvej etapy sa stihlo v pôvodnom termíne, teda do konca septembra,“ hovoril primátor Matúš Vallo. „Naši dopravní odborníci identifikovali najviac problémové body.“

Ku krízovým miestam zaradili stále nerozšírenú Harmincovu ulicu, križovatku Harmincova x Pri Suchej Vydrici, práce a stavbu integrovanej zastávky na ulici M.Sch.Trnavského či zatvorený prejazd Hanulova – Bagarova.

Starosta Martin Zaťovič hovorí, že nielen termíny, ale aj neskoré informovanie v súvislosti s obmedzeniami počas modernizácie trate, sú problémom. Stavebník napríklad „zabudol“ mestskú časť

aj mesto informovať, že zatvorený pruh na M.Sch.Trnavského v smere do mesta nebude do 18. novembra, ale dlhšie.

Križovatka aj oba pruhy

Kritická situácia v doprave najmä počas rannej špičky sa zlepšila, keď prišlo k otvoreniu oboch jazdných pruhov na ulici M.Sch.Trnavského v smere z Dúbravky do centra a opäť sa otvoril aj odbočovací pruh doľava z Harmincovej do Karlovej Vsi.

Niektoré dopravné obmedzenia však pokračujú a pokračovať budú. Práce na trati meškajú.

Na ceste z mesta do Dúbravky je jeden jazdný pruh naďalej uzavretý - pri zástavke Damborského, pre jej budovanie a uzavretie prejazdu Hanulova - Bagarova by malo byť ukončené okolo 10. decembra.

Dlhoočakávaná rekonštrukcia Karlovesko-dúbravskej električkovej radiály za 65,1 milióna eur s DPH sa začala 22. júna, je rozdelená na viacero etáp. Zhotoviteľom prác je konzorcium firiem DK Radiála.

Podchody v budúcom roku

V súvislosti s modernizáciou však zhotoviteľ termíny mení. Práce prebiehajú na etapy, sú v sklze. Ukončenie prvej sa posúvalo niekoľkokrát. Druhá etapa, ktorá sa týka Dúbravky, od obratiska v Karlovej Vsi po križovatku s M. Sch. Trnavského s Bagarovou ulicou, by sa mala skončiť 20. decembra, pričom ukončenie prác v podchode a jeho otvorenie odhaduje stavebník na máj budúceho roka.

Podobne zatvorený ostáva aj podchod na Borskej v Karlovej Vsi. Oznámil to na kontrolnom dni zhotoviteľ, v karloveskom podchode plánuje pracovať podobne ako v Dúbravke až budúci rok na jar.

Počas modernizácie pribudne v Dúbravke aj Karlovej Vsi integrovaná prestupná zástavka. Práce na zástavke Damborského prebiehajú, vzniknú nové nástupiská s osvetlenými prístreškami a s elektronickým informačným systémom.

Terminál Záluhy

Zastávka na Damborského má dostať nové meno. Vzniknúť má prestupný terminál s názvom Záluhy pre autobusy aj električky na jednom nástupišti. Fungovať však nebude, ani keď sa na konci roka do Dúbravky vráti električka. Zhotoviteľ hovorí o sprevádzkovaní až neskôr v budúcom roku. Po vrátení električky by tak cestujúci mali nastupovať tak ako doteraz, na jednom nástupisku na električku a na druhom na autobus.

Najťažšia tretia etapa modernizácie trate mesto ešte len čaká. Z začať má v máji budúceho roku a trvať približne 130 dní. Modernizovať sa má najdlhší a najhlavnejší úsek trate od tunela po Molecovu. Práce tu majú trvať do jesene 2020.

Cestovanie električkou by sa po modernizácii malo na trase Pri kríži – Tunel skrátiť o tri minúty aj prostredníctvom preferencie električiek na všetkých križovatkách.

Vynáška:

Modernizácia a práce v Dúbravke

V smere z Dúbravky do centra na ulici M. Sch. Trnavského sú pre autá už k dispozícii oba jazdné pruhy – jeden v celej šírke, druhý mierne zúžený pre ochranu staveniska (3 metre, 2,5metra).

Vjazd do staveniska - budovanie združenej zastávky Damborského - plánuje stavebník vždy po rannej špičke, po 9tej hodine.

Na ceste z mesta do Dúbravky bude jeden jazdný pruh naďalej uzavretý - pri zástavke Damborského, pre jej budovanie.

Uzavretie prejazdu Hanulova - Bagarova by malo byť ukončené okolo 10. decembra.

Ukončenie druhej etapy – termín 21. december – úsek po križovatku Bagarova. Podchod Borská a Damborského sa majú zvnútra dokončovať až počas premávky električiek.

Otázky a podnety ohľadom modernizácie Karlovesko-dúbravskej radiály, môže verejnosť adresovať hlavnému mestu mailom - zvladnemeto@bratislava.sk.

Stavať na pozemku Pri kríži sa nebude

Kamienky na parkovisku Pri kríži budú dočasné

Text: Lucia Marcinátová

Pozemok na ulici Pri kríži bude slúžiť ako dočasné parkovisko, pri jeho premene a trvalom využití chce samospráva prihladať na názory obyvateľov.

Plot zmizol, prišli stroje, pribudli kamienky. Plocha na konci Dúbravky na ulici Pri kríži by mala slúžiť ako dočasné parkovisko. Pripravuje ju hlavné mesto spolu s firmou Metrostav, ktorá tu mala stavať dom s náhradnými nájomnými bytmi. Už dlhší čas sa však na pozemku nič nedeje, plochu pokryli biele kamienky. Pýtali sme sa preto hlavného mesta na ďalší vývoj a využitie plochy.

„So zhotoviteľom bola ukončená zmluva a pri zrušení staveniska bola vykonaná úprava pozemku takým spôsobom, aby mohol byť užívaný podobne. ako to bolo pred zriadením staveniska.

K oficiálnemu odovzdaniu pozemku má dôjsť v najbližších dňoch,“ povedal Peter Bubla, hovorca hlavného mesta. „Po odovzdaní pozemku budeme naďalej v spolupráci s mestskou časťou diskutovať a pracovať na finálnom riešení pre využitie tejto plochy tak, aby boli reflektované požiadavky Dúbravčanov z tejto lokality, ktoré uviedli v rámci dotazníkového prieskumu. V každom prípade, žiadna výstavba bytového domu tu plánovaná nie je.“

Mestská časť organizovala anketu s obyvateľmi na jar tohto roku, zapojilo sa do nej 440 Dúbravčanov, pričom najviac ľudí si na pozemku predstavuje park a parkovisko.

Stavba so 68 náhradnými nájomnými bytmi sa začala na jar v roku 2017, po boji na čele so starostom a vtedajšími mestskými poslancami za Dúbravku Juraja Káčera a Zdenky Zaťovičovej spolu s Dúbravčanmi sa ju podarilo zastaviť.

Anketa: Cestujete mestskou hromadnou dopravou? Máte návrhy na zlepšenie či zmenu fungovania MHD?

Petra

Áno, so synom využívame mestskú hromadnú dopravu. Väčšinou chodíme autobusmi, a teda nielen preto, že teraz električky nejazdia. Ale viac mi vyhovuje trasovanie autobusov než električiek. Okrem terajšej situácie so zápchami a zmenou dopravy som s MHD spokojná, nemám nejaké pripomienky, trasovanie liniek vyhovuje.

Veronika

Teraz, ako sú odstavené električky, tak ako mamičky s kočíkmi musíme riešiť aj také, že nás s kočíkom nevezmú. Do autobusu môžu len dva kočíky. Električky, ktoré jazdievali do Dúbravky, väčšinou 5ky, neboli nízkopodlažné, to by sa mohlo zmeniť. V súčasnej situácii, keď nejazdia električky, sme na polikliniku do Karlovej Vsi cestovali z Dúbravky hodinu.

Eleonóra

Mne prekáža a navrhla by som zmeniť trasu autobusov, ktoré spájajú Dúbravku s centrom mesta. Navrhla by som zmeniť trasu autobusu 84, aby jazdil tak ako kedysi 34ka. Teraz majú oba autobusy do mesta rovnakú trasu a smer do Petržalky. No ale teraz je dopravná situácia hrozná. Mala som minule problém sa dopraviť, keď som cestovala k lekárovi na očné na Antolskú.

Pavel

Musím povedať, že som spokojný s hromadnou dopravou. Teda nemyslím, tento stav, ktorý je v súvislosti s rekonštrukciou električkovej trate, viem, že je výnimočný. Keby som sa zamys-

Iel nad návrhmi, tak by mohol byť nejaký zrýchlený spoj medzi Dúbravkou a centrom, ktorý by mal len pár zástaviek a chodil by menej často vo väčších intervaloch.

Lucia

Musíme priznať, že sme od susedov, teda z Karlovej Vsi, dnes sme tu v Dúbravke viac-menej náhodne. Jazdievame mestskou hromadnou dopravou, no menej, dávam prednosť autu. A ak ideme MHD, tak električkou, teraz, keď električky nepremávajú, tak vidím a cítim, že je to cestovanie horšie a teda chodievam viac autom.

Darina

Jednu z autobusových liniek, ktorá smeruje do mesta, by som dala na inú trasu. Mala by smerovať skôr na Račianske, Trnavské mýto. Viac cestujem električkou, lebo nestoja v zápche, no teda nie teraz, lebo nejazdia vôbec. Keď idete napríklad do Rače, je to tak či tak hodina jazdy a v električke aspoň pokojne sedíte a nemusíte dva či trikrát prestupovať.

Jozef, Ondrej

Áno, cestujeme MHD. Prevažne ideme autobusmi, a to buď 83kou alebo 84kou, je to výhodnejšie, čo sa týka trasy. Električka sa síce vyhne zápcham, no smerovanie nevyhovuje. Občas máme v autobusoch problém s miestom, napríklad s priestorom na sedenie, pre vysokého človeka to znamená, že si nemá pomaly kam dať nohy.

Margita

Som seniorka, tak už moc necestujem. A ak cestujem, tak MHD. Preferujem viac autobusy ako električky. Dôvod je môj smer cesty, väčšinou totiž cestujem k lekárovi, ktorého mám v železničnej nemocnici a tam mi je lepšie ísť autobusom. Nemám žiadne návrhy, keď cestujem málo, nevládzem už moc cestovať MHD, zväčša som tu v mestskej časti.

Súbor z dúbravky uspel v medzinárodnej súťaži

Klnka priviezla Grand Prix

Folklórny súbor vytancoval v maďarskom Vespréme dve najvyššie ocenenia Grand Prix. Teraz sa tanečníci sústreďujú na veľké decembrové vystúpenie.

Prihlásili sa do dvoch kategórií a z oboch si odniesli hlavnú cenu. Detský folklórny súbor Klnka, ktorého domovskou scénou je Dom kultúry Dúbravka, sa na konci októbra zúčastnil medzinárodného festivalu. Išlo o 19. ročník festivalu s názvom Golden Autumn International Festival.

Vo Vespréme, maďarskom meste neďaleko Balatonu, uspela Klnka s takzvanými detvianskymi variáciami, čiže skupinovým tancom 7 – 11 -ročných detí a so staršou skupinou detí s cigánsko-balkánskym tancom.

„Na festivale boli krajiny s tradíciou tanca, baletu, ako Rusko, Ukrajina, výborné bolo Maďarsko, Azerbajdžan,“ priblížil za Detský folklórny súbor Klnka Peter Saňka. „Konkurencia bola veľká.“ Tance z Azerbajdžanu patria aj k novinkám v choreografiách Klnky. „Sú to krásne, ale náročné tance,“ hovorí Peter Saňka. Detský folklórny súbor ich má prvýkrát verejnosti predstaviť na decembrovom-vianočnom vystúpení. V Dome kultúry Dúbravka pripravuje už tradične tri koncoročné vystúpenia 11., 12., a 13. decembra. Na veľkom pódiu sa majú po prvý raz predviesť aj nováčikovia z Klnky, ktorých do folklórneho súboru prijali v septembri.

Detský folklórny súbor Klnka začal písať svoju históriu v roku 1978, vznikol na podnet bývalých tanečníkov Lúčnice. V súbore dnes tancuje viac než stovka detí od 4 do 18 rokov.

(lum)

Škôlkari sa zoznámili s kamarátkou Krvinkou

Aj krvička má svoje meno

Štvrtý ročník projektu „Daruj krv – zachráň život“ realizovaný každoročne zážitkovou formou v Národnej transfúznej stanici Slovenskej republiky (NTSSR) bol opäť skutočným zážitkom.

Pani primárka s usmiatym personálom napriek svojim bielym plášťom nevyvolali u detí z Materskej školy na Galbavého strach. Práve naopak.

Deti viedli s primárkou a ostatnými zamestnancami rozhovory spojené s názornými ukázkami pomôcok, ktoré používajú pri výkone svojej práce. Dozvedeli sa, že aj krvička má svoje meno, zoznámili sa s kamarátkou Krvinkou a mali možnosť byť aj pri samotnom odbere krvi pani učiteľky Janky. Silno jej držali palce a okrem iného zistili, že strach z ihly je úplne zbytočný.

Bol to ten deň, kedy sme spoločne zachránili pol litrom darovanej krvi až tri ľudské životy. Projekt „Daruj krv – zachráň život“ pokračuje a skutočne má význam.

Text: MŠ Galbavého

Koncom októbra zasadli dúbavskí poslanci

Hľadá sa nájomca objektu

Miestni poslanci schválili podmienky obchodnej verejnej súťaže i prenájom budovy niekdajšieho centra voľného času Britskej školy.

Keď k nej prídete, premýšľate či ste ešte v hlavnom meste. Čiastočne vypálená, zničená, v okolí neporiadok. Budova na Ulici kpt. Rašu roky chátra.

Miestni poslanci na mimoriadnom zastupiteľstve schválili podmienky obchodnej verejnej súťaže na nájom objektu. Mestská časť ho chce prenajať na 30 rokov, pričom účelom nájmu má byť poskytovanie verejnoprospešných služieb.

Sociálne služby a využitie objektu pre seniorov, chorých, hendikepovaných si v budove na Ulici kpt. Rašu predstavujú aj obyvatelia z okolia. Vyplýva to z ankety, ktorú mestská časť organizovala s obyvateľmi ulíc Bilikova a kpt. Rašu. Za sociálne služby hlasovalo 48 percent zo 100 vrátených anketových lístkov.

Viac vlastníkov, zámenny

Objekt bývalej materskej školy na Ulici kpt. Rašu je niekoľko rokov nevyužívaný a v zlom technickom stave, vyžaduje si kompletnú rekonštrukciu. Na zmene pracuje mestská časť už od roku 2015. Najskôr vedenie Dúbravky rozhodlo, že budovu získa, aby riešilo jej budúcnosť.

Objekt mal viacerých vlastníkov, čo komplikovalo obnovu a aj starostlivosť o ňu. Dve pätiny vlastnil Slovenský červený kríž a zvyšok patril ministerstvu vnútra.

Starosta Martin Zaťovič rokoval so spoluvlastníkmi, nakoniec prišlo k dohode. Dúbravskí poslanci po lete v roku 2015 schválili odkúpenie podielu od Slovenského červeného kríža za 12-tisíc eur a zámenu s ministerstvom vnútra.

Za časť objektu na Ulici kpt. Rašu dostalo ministerstvo telocvičňu v škole na Bilikovej. Budovu aj tak ministerstvo vlastní, šlo teda len o scelenie majetku rezortu. Zámena s ministerstvom sa však pre legislatívne kroky a postupy ťahala, budovu do svojej správy tak Dúbravka získala až o viac než dva roky neskôr.

Pre nutnosť finančnej investície do nehnuteľnosti sa mestská časť rozhodla objekt prenajať. Nový nájomca má objekt v oblasti verejnoprospešných služieb sprevádzkovať do troch rokov odo dňa účinnosti nájomnej zmluvy.

Výška mesačného nájomného, ako vyvolávacia cena je určená na sumu 2784 eur, pričom cena investície do objektu, sa započíta do ceny nájmu. Kritériom vyhodnocovania ponúk má byť najvyššie ponúknuté nájomné.

Rozšírenie britskej školy

Dúbravskí poslanci sa mimoriadne stretli aj pre nájom budovy na Pekníkovej, kde kedysi fungovalo Centrum voľného času Klokan, ktoré už druhú sezónu pôsobí v školskej budove na Batkovej ulici. O objekt na Pekníkovej prejavila záujem Britská medzinárodná škola, ktorá chce do dnes prázdneho a chátrajúceho objektu rozšíriť priestory svojej susednej školy. Nebytové priestory má mať v nájme 20 rokov od podpisu zmluvy.

Britská medzinárodná škola plánuje objekt zrekonštruovať a investovať do stavebných úprav približne dva milióny eur, pričom novovybudovaný areál školy bude mať po skončení vyučovania alebo cez prázdniny možnosť využívať aj verejnosť.

Dúbravčania pomohli jeden a pol tonou potravín

Miestny spolok Slovenského Červeného kríža v Dúbravke sa opäť zapojil do celoslovenskej potravinovej zbierky, ktorú organizuje v partnerstve obchodný reťazec Kaufland a Slovenský Červený kríž. A opäť úspešne. Dá sa povedať štedro.

„Tento rok sa podarilo vyzbierať až 72 ton trvanlivých potravín pre ľudí, ktorí sa ocitli v núdzi,“ približuje vicestarosta Ľuboš Krajčír, ktorý zároveň je aj predsedom Miestneho spolku Slovenského Červeného kríža v Dúbravke. „Kupujúci v 57 obchodoch po celom Slovensku venovali takmer 60 ton potravín a samotný reťazec prispel ďalšími 12 tonami.“

Zbierka, ktorá sa konala 17. októbra pri príležitosti Svetového dňa výživy, mala dobrú odozvu aj u nás v Dúbravke v predajni na Harmincovej ulici. Členovia a dobrovoľníci Miestneho spolku SČK Dúbravka spolu s dobrovoľníkmi - gymnazistkami z Bilíkovej oslovovali nakupujúcich a zabezpečovali zbieranie, triedenie, ale aj následne distribúciu vyzbieraných potravín. Dobrovoľníkom sa tu podľa odhadov podarilo vyzbierať asi jeden a pol tony tovaru. Išlo najmä o litre mlieka, kilogramy múky, cukru, cestovín.

Z tohtoročného výsledku celoslovenskej zbierky sa organizátori úprimne tešia. Z darovaných potravín sa im podarilo pripraviť vyše 3 400 balíkov pre priamych adresátov, čo je o 430 balíkov viac ako vlni. V Bratislave dobrovoľníci a aktivisti Červeného kríža pripravili viac než 380 balíkov, ktoré putovali veľmi pohotovo do rodín, deviatim aj u nás v Dúbravke. Ďakujeme všetkým darcom a dobrovoľníkom.

Výbor MS SČK Dúbravka

Sviatok patrila aj šachu

V deň tridsiateho výročia od Nežnej revolúcie zorganizoval Šachový klub Dúbravan v spolupráci s Centrom rodiny na Bazovského ulici už piaty ročník Susedského šachového turnaja, ktorého sa mohli zúčastniť predovšetkým neregistrovaní hráči z Dúbravky ako aj registrovaní hráči v Slovenskom šachovom zväze s výkonnostným ELOM do max. 1 900.

Šachový turnaj sa hral na päť súťažných kôl s časovým limitom na partiu desať minút pre každého hráča. Celkovo dvadsať zúčastnených hráčov rôznych vekových skupín navzájom zviedlo ostré súboje s figúrkami na čiernobielych poliach šachovnic.

Prvenstvo z minulého roka obhájil Ján Duraj s plným počtom bodov 5, na druhom mieste sa umiestnil Štefan Ďurovka a na treťom mieste Oleksandra Strelbitska obaja s počtom bodov 4. Zároveň si odniesli aj ceny pre najlepšieho seniora a najlepšiu ženu v turnaji.

Cenu pre najlepšieho juniora si odniesol Maroš Adamec a v kategórii medzi neregistrovanými hráčmi sa stal víťazom Tomáš Buzinger.

Verím, že aj na budúci rok sa bude môcť už po šiestykrát zopakovať tento obľúbený Susedský šachový turnaj v Dúbravke a zúčastní sa ho ešte väčší počet šachových nadšencov.

(tb)

Pripomenuli si rok 1918

Pri príležitosti vzniku Československej republiky a 101. výročiu ukončenia Prvej svetovej vojny sa 28. októbra, v rámci novozavedenej tradície, zišli členovia Denného centra 1 spolu so starostom Martinom Zaťovičom a jeho zástupcom Ľubošom Krajčírom pri Pomníku padlým v prvej svetovej vojne na Jadranskej ulici. Zapálili sviečky, položili kyticu. Správca Dúbravského múzea Ľubo Navrátil porozprával o prvej svetovej vojne a jej dopade na obyvateľstvo Dúbravky. Aby sa nezabúdalo...

Dúbravka má novú pyramídu

Vyleziete? Nová pyramída doplnila ihrisko Homolova-Pri kríži. Hrací prvok vyrástol vďaka spolupráci Občianskeho združenia Žime krajšie a mestskej časti Bratislava-Dúbravka. Tešíme sa zapájaniu komunit do života na sídlisku.

Listovanie bude aj v knihe

Pamätník Listovanie od sochárky Miry Podmanickej venovaný Dežovi Ursinymu a Fedákova 24, kde Ursiny roky žil a tvoril, budú súčasťou knihy. Spisovateľka Jana Beňová, ktorej román Plán odprevádzania získal v roku 2012 Cenu Európskej únie za literatúru, prišla do Dúbravky spoznať pamätník a jeho príbeh.

Teraz pripravuje knižku s názvom Na tejto ulici som doma o bratislavských uliciach, a svoje miesto v nej budú mať aj Fedákova s pamätníkom. Vyjsť by mala v budúcom roku.

Knižnica opäť funguje

Od augusta prebiehala rekonštrukcia, potom revízia knižného fondu, inventarizácia, no už otvorila dvere. Miestna knižnica na Sekurisovej ulici opäť funguje. Pre čitateľov sú k dispozícii tri oddelenia - pre dospelých, odbornej literatúry a pre deti a mládež.

Oživilo tradíciu krojov

Podakovať, uctiť si a najmä podporiť. Podporiť tradície, históriu, odkaz. V rámci októbra Mesiaca úcty k starším podakovali starosta Martin Zaťovič s manželkou Zdenkou pani Rozálii Sedlákovej, Marte Pavlakovičovej a Izabele Pavlakovičovej. Podakovali nielen za prípravu dúbravských krojov do hodového sprievodu, ale aj za celoročnú starostlivosť o tieto kroje. Hodový sprievod v dúbravských krojoch patrí oživeným tradíciám v našej mestskej časti. Tento rok museli kroje počas sprievodu chrániť aj pred dažďom.

Originálny dúbravský Darček

Po predstavení nového vizuálu dúbravských tričiek na hodoch plánuje mestská časť hneď dve novinky. Na vianočné trhy chystá nový vizuál so symbolmi starej Dúbravky a okrem tričiek aj mikiny. Autorom návrhov je grafik Dúbravských novín Peter Považan.

Cvičíme, cvičíme denne aspoň chvíľu

V parku Družba sa vďaka spolupráci mestskej časti Bratislava-Dúbravka a firmy Be cool rozšírili možnosti pre športovanie a cvičenie na čerstvom vzduchu. Iniciátorom bola mestská poslankyňa Zdenka Zaťovičová, ktorá oslovila firmu Be Cool. Spoločne sa dohodli, že z výťažku jesenného DM ženského behu doplnia súčasné workoutové ihrisko o šesť nových prvkov. Prvky sú už osadené v parku, ich oficiálne otvorenie bude 7. decembra, kedy bude v Dúbravke aj beh ČSOB zimná séria.

Spoznávali starých Dúbravčanov

Žiačky zo základnej školy prišli na návštevu do Denného centra 1, aby sa v rámci práce z oblasti etnológie dozvedeli niečo o živote starých Dúbravčanov. Hovorili s „Jojkou“ Vladovičovou, okrem debaty sa dalo venovať aj pleteniu košíkov pod vedením Jany Markovej.

Lod' Kriváň viezla seniorov na poznávanie krajiny

Na lodi spievali aj recitovali

Dúbravskí seniori na záver Mesiaca úcty k starším plávali loďou po Dunaji. Sledovali nové stavby, okolie, mávali si s cestujúcimi na iných lodiach.

Stretli sme sa na konci októbra krátko pred 10tou hodinou doobeda pri osobnom prístave na Fajnorovom nábřeží. Cez loď Žilina sme nastúpili do lode Kriváň. Bolo nás 100 aktívnych seniorov z Dúbravky.

Prijali sme pozvanie na plavbu, podujatie, ktoré na záver Mesiaca úcty k starším pripravili – starosta Martin Zaťovič s manželkou a mestskou poslankyňou Zdenkou, vicestarosta Ľuboš Krajčír a za Radu seniorov sa organizácie chopili Zuzana Marková a Zdenka Mravcová.

Pred zdvihnutím kotvy k nám prehovoril Jozef Duce z Vodohospodárskeho podniku, správca lode. Potom loď vyplávala smerom k mostu Lafranconi, kde sa obrátila a plavila sa až k Čunovu a späť. Počas plavby sme sledovali, ako vyrástli stavby na brehu Dunaja. Stretávali sme rôzne lode nákladné aj osobné, ako aj veľkú osobnú loď „Viking Legen“, navzájom sme si zakývali s jej cestujúcimi.

Na lodi bolo živo. Náladu vytvárali spevácke súbory Dúbravanka a Dúbravské strešne. Nechýbalo občerstvenie a Pavol Dolnák, povestný svojím prednesom básní, zarecitoval „O víne“. Celý čas bolo čo pozeráť a tešiť sa zo života.

František Brunovský

Oslávenci sa stretli v kultúrnom dome

Jubilantov rozospievala obľúbená Dúbravanka

Text: Danka Šoporová

Dúbravskí jubilanti mali opäť svoj deň, ktorý tentokrát pripadol na pondelok 11. novembra. Mestská časť im pripravila oslavu hodnú ich významných životných jubileí. A treba povedať, že sa naozaj vydarila.

Jubilantov síce neprivilal Martin na bielom koni, no jeho menovec – Martin Zaťovič, starosta Dúbravky, si túto príležitosť nenechal ujsť. Dobrá nálada z neho sršala na všetky strany, čo prítomným dokázal hneď v úvode svojho prejavu vtipnou slovnou prestrelkou s moderátorkou jubilantského popoludnia.

O umelecký program sa postarali talentované mažoretky zo súboru ALBA a mimoriadne obľúbený folklórny súbor Dúbravanka. Ten si pre prítomných pripravil takmer hodinovú spevácku šou plnú známych ľudových hitov.

Po ich vystúpení už nasledovala voľná zábava spolu s rozhovormi so starostom Martinom Zaťovičom a vícestarostom Ľubošom Krajčírom pri čaši vína a občerstvení. Veríme, že v takejto hojnej účasti sa stretneme aj nabudúce.

Seniori sa vrátili do materskej školy

Pozvali seniorov do divadla

Text: Zuzana Morávková

Tohtoročný október bol už tradične plný akcií, ktoré sú venované skôr narodeným obyvateľom. Tento rok v Dúbravke bol Mesiac úcty k starším obohatený o nové podujatia, seniori boli na plavbe po Dunaji a deti z Materskej školy na Sekurisovej ich pozvali do svojich priestorov „do divadla“.

Nesmelé tváričky najmenších škôlkarov, ktorí vystúpili prví, hneď vytvorili atmosféru v „sále“. Na ňu sa premenila počas vystúpenia detí trieda materskej školy. Diváci, čiže pozvaní seniori, malých hercov povzbudzovali potleskom a úsmevom. Postupne zaspievali, zatancovali a zarecitovali deti zo všetkých tried.

Na programe bola rozprávka o Červenej čiapočke, dievčatá v kostýmoch zo seriálu Máša a medveď, tancujúci chlapci s motýlikmi, babičky a deduškovia v stvárnení detí, rôzne tančeky a riekanky. Deti z každej triedy si navyše pre seniorov pripravili drobný darček, ktorý im venovali po vystúpení.

Z pohľadu diváka bolo milé sledovať učiteľky, ktoré spievali so „svojimi“ deťmi, pomáhali im. Aj takéto aktivity formujú ich vzťah a spájajú generácie zároveň.

Jedlo v toaletách je potravou pre potkany

V kanalizácii našli stromčeky i zbrane

V minulom čísle Dúbravských novín sme sa venovali správne separovaniu odpadu a znižovaniu jeho produkcie. V aktuálnom vydaní budeme hovoriť o odpadových vodách. Vybrali sme sa do čistiarne odpadových vôd do Petržalky a rozprávali s Petrom Valachovičom, vedúcim Divízie odvádzania odpadových vôd BVS. Hovorili sme o tom, čo sa nemá vylievať a vyhadzovať do výleviek a záchodov, a čo spôsobuje, ak sú spláchnuté do záchodu zvyšky potravy či hygienické potreby.

Verejná kanalizácia slúži na odvádzanie odpadových vôd (redundancia), ktoré sa skladajú z vôd splaškových alebo z vôd povrchového odtoku, tzv. dažďových. Ich zmiešaním vznikajú odpadové vody, ktoré sú potrubím odvádzané do čistiarne odpadových vôd, kde sa voda spracúva, čistí a vyčistená putuje naspäť do recipientu čiže vodného toku.

Aby tam mohla byť voda vypustená, musí spĺňať určité kvalitatívne aj mechanické vlastnosti.

Hry, problémy, havárie

„Do záchodov určite nepatria vlhčené vreckovky, ženské toaletné potreby, vatové tampóny, tyčinky a v neposlednom rade chémia. Stalo sa nám, že niektorí ľudia vylievali do záchodov kyseliny, ktoré potrubie doslova rozožrali,“ hovorí Peter Valachovič, vedúci Divízie odpadových vôd BVS.

Najväčší problém spôsobujú nerozpustné materiály. Deti v rámci hry hádžu paličky do kanálov a sledujú, ako ich odplavuje voda. Nevinná hra však v kombinácii so spomenutými materiálmi môže spôsobiť problém. V kanalizácii sa na paličky nabalia nerozpustné materiály, urobí sa z nich veľká guča, potrubie sa uzavrie a vznikajú havárie.

Pozor na vlhčené utierky

„Mastnoty a jedlá, sú komunálnym odpadom, ktorý do toaliet nepatrí. Zanáša z vnútornej strany potrubia a v neposlednom rade slúži ako potrava pre potkany, ktoré však v kanalizácii nežijú, využívajú ju ako diaľnicu a zdroj obživy,“ dodáva Valachovič.

Nespotrebované potraviny odporúča vyhadzovať v nádobe, sáčku do komunálneho odpadu, olej vyliať do samostatnej nádoby a odniesť na čerpacej stanici. Hrnec z oleja vyutierať do sucha, až potom umyť riad.

„Nielen v kanalizácii ale aj v samotnej výlevke bytu či domu olej zanáša potrubie, nehovoriac o tom, že ak vyleje olej do umývadla niekto z vrchného poschodia, zanáša sa potrubie celého bytového domu, čím vlastne škodí sám sebe,“ hovorí odborník. „Najväčším problémom sú vlhčené utierky, ktoré doslova zamotajú, respektíve zadrhnú čerpadlo, s čím si nevieme rady plus povrchové dažďové vody resp. extrémne odvodnenie územia.“

Kabáty aj retiazky

Odpadová voda z Dúbravky putuje do Ústrednej čistiarne odpadových vôd, tzv. ÚČOV vo Vrakuni, kde najprv prebehne hrubé prečistenie, pri ktorom je voda zbavená plávajúcich, veľkých kusov, potom nasleduje pračka piesku, neskôr je voda zaktivovaná rôznymi baktériami, ktoré požírajú odpady, pridá sa chémia, ktorá na seba tieto nečistoty naviaže. V ďalšom procese je voda zbavená farby a na konci procesu je do Dunaja vypustená už čistá, pomaly čistejšia než náš Dunaj. Proces čistenia prebieha kontinuálne, dvadsaťštyri hodín denne.

„Zamestnanci pri čistení kanalizácie a objektov na nej by vedeli rozprávať, čo všetko pri práci našli. Boli to vianočné stromčeky, kabáty, retiazky, občianske preukazy či dokonca zbraň s nábojmi,“ hovorí. Chémia využívaná v domácnosti problémom nie je, s práškami či čističmi záchodov si biologický proces „poradí“. „Treba byť však opatrný pri používaní agresívnych prípravkov do záchodov, sifónov, pretože sa môže stať, že plastové rúry zmäknú a poškodíme si potrubie. Domáce rozvody sú na 99 percent plastové,“ dodal na záver Valachovič.

Vynáška

Čo nevhodný odpad spôsobuje?

poškodzuje životné prostredie

spôsobuje upchávanie kanalizačného potrubia a vyhniвание zvyškov spojené so vznikom zápachajúcich a výbušných plynov, ktoré môžu prenikať do vnútra vášho domova,

ovplyvňuje náklady na likvidáciu odpadových vôd, a teda aj cenu za jej odvedenie a čistenie

Čo do kanalizácie nepatrí?

stavebný odpad

chemikálie, lieky, dezinfekčné prostriedky

ropné materiály a tuky

textilné produkty a iné tkaniny

komunálny odpad

zvyšky jedál

dámske hygienické vložky, jednorazové detské plienky, vata a vatové tyčinky, vlhčené utierky

zvieracie fekálie, srst', vlasy

cigaretové ohorky

Prvé výstupy z dotazníka medzi mladými Dúbravčanmi

Prieskum: Čo potrebujú mladí?

Pravidelné stretnutia občianskych združení majú rôznorodé témy, niekedy sa riešia revitalizácie ihrísk, inokedy priestory pre športové kluby. Tentokrát sa diskutovalo o mládeži v Dúbravke.

Starosta Martin Zaťovič s manželkou, mestskou poslankyňou Zdenkou, miestni poslanci – Magdaléna Škrovanová, Juraj Štekláč a Matej Nagy a zástupcovia občianskych združení sa rozprávali o prvých výstupoch z dotazníkov medzi mladými. Čo im chýba a čo ich naopak teší, čo by radi robili.

Prieskum s názvom Potreby mladých v Dúbravke spustilo Komunitné centrum Christiana pre mladých vo veku 11 až 19 rokov koncom prázdnin, k dispozícii na vyplnenie je na sociálnej sieti organizácie. V dotazníku sa mladých pýtajú, čo potrebujú, ako sa cítia.

Ekoprojekty aj basketbal

Prvé výstupy priblížila Magdaléna Škrovanová z KC Christiana. Dozvedeli sme sa, že mladí ľudia by radi boli aktívni v rámci projektov s ekologickou alebo kultúrnou tematikou. Diskutovali sme, ako im to umožniť. Mladým tiež chýbajú niektoré športoviská, záujem je napríklad o basketbal.

V rámci projektu Dúbravka počúva mladých ľudí! sa pripravuje workshop pre školské a študentské rady v školách.

Zazneli tu mnohé ďalšie podnety, napríklad od Centra rodiny, ktoré ponúka možnosť školám zapojiť sa do dobrovoľníckych projektov so svojimi žiakmi na pravidelnej alebo príležitostnej báze. Hovorili sme aj o pláne stretnutia Rady mládeže pre Dúbravku.

Sociálna ubytovňa na konci Dúbravky

Dotkli sme sa tiež súvisiacich tém ako bezpečnosti na verejných priestoroch v Dúbravke, sociálnej práci s rodinami a deťmi v sociálnych ubytovniach, plánoch pre klub pre mládež v hornej časti Dúbravky. Nápadov veľa, podnetov na riešenie asi ešte viac.

Mestská časť Bratislava Dúbravka začala organizovať stretnutia neziskoviek, komunit, športových klubov koncom roka 2017. V roku 2018 získali komunity aj koordinátora, poradcu v oblasti grantov, príspevkov – Máriu Smieškovú, ktorá je zároveň aj vedúcou Oddelenia životného prostredia miestneho

úradu. Záujmové združenia majú tiež možnosť propagácie a informovania obyvateľov o svojej činnosti a zameraní na webe mestskej časti www.dubravka.sk pod časťou Organizácie. Obyvateľ tu tak získava prehľad o záujmových združeniach, športových kluboch.

Gabriela Brejková, lum

Tanec a hudba v detskom srdiečku v Materskej škole Bullova

Na Bullovej počuť blesk aj oceán

Materská škola na Bullovej ulici získala podporu v rámci participatívneho rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja.

Predškolský vek je krásnym obdobím, do ktorého by sa asi každý dospelý rád vrátil. Je spojené s hrou a objavovaním nových vecí, možností a schopností. Hudba ako najemocionálnejšie umenie dokáže pozitívne ovplyvniť správanie a city dieťaťa, podporiť rozvoj jeho predstavivosti, temperamentu a pozornosť. V spojitosti s pohybom a tancom rozvíja detskú motoriku, schopnosť orientácie v priestore a zlepšuje telesnú zdatnosť.

V Materskej škole na Bullovej ulici sa deti od októbra radujú z nových hudobných nástrojov a pohybových pomôcok, ktoré boli zabezpečené z finančnej podpory participatívneho rozpočtu Bratislavského samosprávneho kraja v rámci projektu Tanec a hudba v detskom srdiečku.

Projekt koordinujú riaditeľka materskej školy PaedDr. Jana Kmeťová a občianske združenie Bullka. Hudobnú výchovu si tak môžu deti spestriť Orffovými nástrojmi, ku ktorým patria rôzne bubny, činely, zvončeky, triangel, zvonkohra alebo aj zvuk blesku, vtákov, dažďa, oceánu, či iné pomôcky. Aktivity zamerané na rozvoj pohybových schopností boli obohatené kúpou náčinia na cvičenie (farebné loptičky, stuhy a kruhy), aj náradia (lavičky, farebné žienky). Farebné podsedáky rôznych tvárí pomôžu deťom spoznať a orientovať sa vo vlastných emóciách. Výučbu dopravnej výchovy zase obohatia podobné farebné s dopravnými značkami. V rámci projektu boli do materskej školy zakúpené aj kostýmové masky na dramatizáciu a reproduktor s mikrofónmi využiteľné pri školských vystúpeniach a kultúrnych podujatiach pre rodičov, ako aj pre širokú verejnosť.

Ďakujeme BSK za finančnú podporu na zveľadenie priestorov a zatraktívnenie výučby pre deti. A ako rodičia detí navštevujúcich MŠ Bullova sa tešíme na ďalšie detské vystúpenia, ktoré nás vrátia do našich detských čias a spestria naše bežné pracovné dni.

Text: MŠ Bullova

Zhovárali sme sa o filme, ktorý nemá svetlo iba vo svojom názve

Kameraman Ján Meliš: Od rodín neodchádzajú len muži, ale aj ženy

Zhovárala sa: Lucia Marcinátová

Už po pár záberoch, minútach bolo jasné, že film bude iný. Že bude svetlom. Téma a jej páľčivá aktuálnosť mrazí. Podobne ako chladné prostredie Oravy, kde sa film Nech je svetlo natáčal. Muž, otec troch detí, pracuje v Nemecku, aby zabezpečil rodinu. Prichádza domov na Vianoce a zistí, že jeho najstarší syn je členom polovojenskej mládežníckej skupiny, ktorá je podozrivá zo smrti spolužiaka. Dej a scény nás doslova pribijú do sedačiek v kine, po skončení filmu trpký pocit a úvahy...O ľudskej nenávisti, xenofóbii, deťoch, ktoré vyrastajú bez rodičov, radikalizácii spoločnosti, o tom, ako by mohol skončiť tento film i nakoľko je realitou Slovenska. Aj o tom sme sa porozprávali s kameramanom a producentom filmu, Dúbravčanom JÁNOM MELIŠOM. Hovoril o tom, ako si pre sneh vybrali na natáčanie Oravu, kde museli nakoniec sneh nahríňať. No film sa podľa jeho slov môže odohrávať v hociktovej oblasti, je to celoslovenský problém.

Máte za sebou turné s filmom Nech je svetlo. Ako ho hodnotíte, ako prijala film verejnosť?

Vždy čakáme, že polovica ľudí film prijme a polovica nie. Boli sme prekvapení, prijatý bol veľmi dobre. Po mestách prebiehali veľké diskusie. Napríklad v Námestove, v okolí ktorého sme film točili, sme sa trochu obávali. Na premietaní sme boli aj s hercom Milanom Ondříkom, ktorý je rodák z Oravy a mal tam celú rodinu. Trochu sa obával, ako príbeh ľudia prijmu.

Kde presne sa film natáčal?

Natáčali sme v Krušetnici v malej obci na Orave, pri Oravskej Lesnej. Príbeh sa však môže odohrávať hocikde na Slovensku, nie je špecifikovaný na tú oblasť. Je to celoslovenský problém. Oravu sme si vybrali najmä preto, lebo sme chceli sneh a chceli sme aj slnko. Preto sme volili túto najchladnejšiu dolinu v okolí Oravskej Lesnej. No štatistika nevyšla, nemali sme ani sneh a ani slnko a nakrúcanie sa nám veľmi komplikovalo pre zlé počasie.

V akom období ste nakrúcali?

Január až marec 2018. Počasie nám dennodenne menilo natáčací plán, prvé tri týždne sme boli zatvorení v dome, kde sa natáčalo, pretože nebol sneh, ktorý sme potrebovali.

V konečnom dôsledku to ale myslím nie je až tak vidieť, lebo sme zachytili chladnosť prostredia, ktorá napomáha atmosfére filmu.

Vráťme sa k reakciám, spomínali ste Námestovo.

Ľudia boli veľmi milí. Väčšina hovorila po premietaní o tom, že áno, je to súčasný problém našej spoločnosti a treba o ňom hovoriť. Diskusie boli veľmi plodné, ľudia reagovali príjemne. V Poprade sa nám stalo, že sa do prudkej diskusie dostali diváci medzi sebou a my sme sedeli na javisku a počúvali, ako si to vydiskutujú medzi sebou.

Že muži odchádzajú od rodín do zahraničia?

Keď sa na Orave postavíte na cestu, tak 95 percent šoférov sú šoférky - ženy. Je to ale problém nie len Oravy, Kysúc, ale aj celého východu krajiny. Najhoršie na tom je to, že neodchádzajú už len muži, ale aj ženy. Odchádzajú do zahraničia opatrovať a veľakrát sa o deti starajú starí rodičia, a to je chyba. Aj o tomto probléme je náš film.

Aj odborná verejnosť reagovala pozitívne, svedčia o tom ocenenia aj nominácia na Oskara.

Za Slovensko sme nominovaní na Oscara. Každá krajina má možnosť nominovať jeden film. Medzi nominovanými je asi 90 filmov, z ktorých vyberú 10. Konkurencia je veľmi veľká a šance sú asi malé.

Úspešní ste boli aj na Medzinárodnom filmovom festivale v Karlových Varoch.

Film mal svetovú premiéru v hlavnej súťaži, v kinosále s 1200 miestami, ktorá bola úplne plná. Na
záver premie-
tania bolo standing ovation. Boli sme v sále aj počas premietania a užili sme si to aj s hercami. O štyri
dni sme sa ešte do Karlových Varov vrátili, lebo Milan Ondřík dostal Cenu za mužský herecký výkon
a film tiež dostal Zvláštnu cenu Ekumenickej poroty.

Keď spomínate ekumenickú porotu, čo cirkev, aké boli reakcie?

Mysleli sme, že budú problémy. V Katolíckych novinách ale vyšla pozitívna recenzia. Boli sme
prekvapení. Jediné čo bolo na jej konci, bol odstavec, v ktorom sa jeho autor pýtal, kedy už konečne
vznikne slovenský film, v ktorom budú farári pozitívne vykresľovaní.

Farár vo filme Nech je svetlo nehral priveľmi pozitívnu rolu.

Keď si vezmeme štatistiku, tak 27 percent farárov sympatizuje so Slovenským štátom. A keď si
napríklad na sociálnej sieti vyhľadáte oslavu výročia Jozefa Tisa, tak vidíte, ako tam niektorí pochodujú.
Trebá ale zdôrazniť, že všetci nie sú takí.

Keď sa vrátíme k príbehu filmu, je to skutočný príbeh alebo inšpirácia osudom človeka?

Je to fikcia, ale režisér Marko Škop mal predobraz chlapíka, ktorý pracoval v Nemecku a jeho rodina
ostala na Slovensku. Celý príbeh písal ako príbeh otca a syna. V tom čase, keď to písal, však začali
vznikať tieto malé polovojenské jednotky. Zapasovalo to do príbehu. Obraz otca a syna tak môže byť aj
o inej rovine.... Fašistov máme dnes aj v parlamente. Film tak dostal oveľa väčšiu aktuálnosť, ako sme
v čase písania scenára mysleli. Vtedy sme aj uvažovali, či to nie je moc, či to nie je priveľmi silné. Ale
dnes sa ukazuje, že nie. Nie je to moc, voči tomu, čo sa u nás momentálne v spoločnosti deje.

Téma je aktuálna. Nezvažovali ste urobiť premietanie pre školy?

Aktuálne skončila klasická distribúcia cez kiná. Momentálne oslovujeme školy a sú už plánované
projekcie po Slovensku spojené s prednáškami s odborníkmi, ktorí by diskutovali so študentmi. Mňa
zaráža, koľko mladých ľudí, študentov, aj z Dúbravky, ktorí už mohli voliť a volili v posledných voľbách
stranu Mariána Kotlebu. Možno je to aj o tom, že politika je neprehľadná a ľudia nevedia, koho voliť.

Je nejaká reakcia na film, ktorá vás prekvapila? Niektorým divákovi chýbal záver.

Áno. Napríklad, keď sme premietali v Uherskom Hradišti na festivale, ľudia chceli vedieť, ako to
skončilo, niektorí zase, že nie. Tak sme dali hlasovať. A vyhrala možnosť, že to nechcú vedieť. Keď sme
sa potom s ľuďmi rozprávali, väčšina bola rada, že sa to takto otvorene skončilo. To bol aj režisérov
zámer, že film má otvorený koniec, aby divák o filme následne rozmýšľal. Pár ľudí po premiére neprišlo
na recepciu a šli priamo domov, že si to všetko musia nechať uležať v hlave a zamyslieť sa nad tým.

Niektoré scény boli náročné, až mrazivé, točili ste aj s deťmi, koľko rokov mal ten herec František
Beleš, filmový syn Adam?

Keď Marko Škop, písal scenár, hlavnú postavu otca písal pre Milana Ondříka. Preto sa snažil písať
dialógy jeho jazykom. S Milanom sme spolupracovali na filme Eva Nova. Potom sme našli mamu Zuzku

Konečnú a hľadali sme syna. Robili sme castingy po Slovensku, po školách. Na poslednú chvíľu sme našli veľmi talentovaného šestnásťročného prváka na konzervatóriu v Bratislave, Františka Beleša. Ferko bol úžasný. Potrebovali chlapca, ktorý vyzerá mlado, no mentálne je veľmi vyzretý. Neboli to ľahké scény.

Je to študent herectva?

Áno, študuje na konzervatóriu, bol to pre neho isto zážitok a úžasná skúsenosť. Získal aj Cenu mladej poroty za najlepší herecký výkon na Duna Film Fest v Srbsku. Vo filme hrajú aj ďalšie deti, s ktorými režisér veľa skúšal dopredu v Bratislave, aby to potom na „pľaci“ bolo ľahšie. Boli tam ťažké scény.

Asi hovoríme o bitke otca a syna.

Tá bola jedna z najťažších. Milan vysvetľoval Ferkovi, že keď dáva facky len akože, je to vidieť, že je to falošné. Že mu tú facku musí dať naozaj, aby to realisticky vyznelo. Bolo to ťažké pre Ferka, ktorý facky dostával a aj pre Milana, ktorý ich musel dať. To, čo je vo filme vidieť, je pravá bitka. Kameramansky to bolo zložité, pretože sme bežali z izby do izby, pričom sa ešte musel Ferko zámerne potknúť... Bolo tam viac zložitých scén.

Ako dlho ste točili film?

Natáčacích dní bolo 35, dva dni z toho sme točili v Nemecku, pri krásnom zámku Neuschwanstein. Spolu s prípravami natáčania sme boli s režisérom na Orave dva a pol mesiaca. Päť dní sa točilo, dva dni bolo voľno. Za tie dva mesiace sa nám ani nepodarilo ísť domov. Keďže boli problémy so snehom, neustále sme sledovali počasie a prispôbovali sme mu natáčací plán. Napríklad pri scéne z brigády, kde sa mal odpratávať sneh v kalamite, sme mali v realite cca 15 centimetrov snehu, žiadna veľká kalamita...(smiech)

Ale nie je to vidieť vo filme.

Nie je, lebo náš architekt Paľo Andraško. je veľmi šikovný. Požičali sme si z lyžiarskeho strediska snehové delo a ťažkú techniku a sneh sme nastriekali, nahrnuli a vytvorili sme záveje, ktoré vo filme vytvárajú pocit kalamity.

Vo filme sme si všimli, že medzi komparzom v kostole boli aj seniorky z Dúbravky.

Áno, to mi spomínal aj starosta Martin Zaťovič po premiére filmu. Bola to ale viac-menej náhoda, mali sme casting cez agentúru. Ale keď som sa to dozvedel, bol som veľmi rád.

Ste kameraman, ste aj manažérom filmu?

S režisérom Markom Škopom sme v roku 2006 založili nezávislú producentenskú spoločnosť Artilieria. Sme autori a zároveň produkuje film. Marko je vyštudovaný režisér, ja som vyštudovaný kameraman. Kedysi tu veľa producentských spoločností nebolo, tak sme si povedali, že skúsime poháňať peniaze a produkovať si svoje filmy sami.

A ako sa vám darí? Filmárstvo na Slovensku to nemá ľahké.

Máme za tie roky už celkom pekné portfólio filmov. Pôvodne sme chceli produkovať len naše filmy a filmy našich kamarátov, ale rozrástlo sa to a momentálne vstupujeme aj do koprodukcí. Nedávno v televízii išiel česko-slovenský film „Baba z ľadu“ s vynikajúcou Zuzanou Krónerovou, ktorý sme koprodukovali.

Viem, že ako kameraman, ste pracovali aj na filme Dežo Ursiny 70, o známom hudobníkovi, Dúbravčanovi. Ide o záznam z koncertu k Dežovej nedožitej 70tke.

Oslovili ma na natočenie tohto koncertu ako hlavného kameramana. Koncert sme točili na šesť či sedem kamier. Pôvodne to mal byť iba televízny program. Mal však taký dobrý ohlas, že bol koncert premietaný aj v artových kinách po Slovensku a vyšiel aj na DVD.

Ste Dúbravčan poznali ste tvorbu Deža Ursinyho?

Áno poznám jeho tvorbu a syna Jakuba Ursinyho poznám osobne. Zhodou okolností režisér Marko Škop býval dlhší čas v nájme v byte, ktorý ostal po Dežovi na Fedákovej. Takže, keď sme sa stretávali, tak občas to bolo aj v byte na Fedákovej 24.

Stavbu kostola prerušil reštitučný spor

Ako sa staval v Dúbravke Kostol Ducha Svätého

Text: Marián Lučanič, Ľubo Navrátil

Po páde totalitného režimu v roku 1989 sa podarilo v priebehu necelých dvoch rokov dokončiť rekonštrukciu farského Kostola sv. Kozmu a Damiána a uviesť ho do užívania. Jeho kapacita však pre potreby dúbavských veriacich postupne prestala postačovať, a preto sa sväté omše slúžili aj v bývalej sobášnej sieni na ulici M. Sch. Trnavského a tiež v dome kultúry. Potreba výstavby nového centrálného kostola sa tak stávala čoraz naliehavejšou. Na základe zámenných zmlúv medzi biskupským úradom v Trnave a mestom Bratislava boli začiatkom deväťdesiatych rokov zamenené pozemky vo vlastníctve cirkvi a mesta, takže mohlo dôjsť k výstavbe viacerých kostolov (Dúbravka, Dlhé diely, Karlova Ves, Ružinov) priamo v centrách sídlisk.

V septembri 1993 nastupuje do farnosti vtedy mladý farár Stanislav Vojtko s jasným poslaním: vybudovať nový kostol. Dielo sa darilo a tak pápež Ján Pavol II. mohol pri slávnostnej omši v Šaštíne 1. júla 1995 posvätiť medzi inými aj základný kameň pre Kostol Ducha Svätého v Dúbravke.

Stavať sa začalo slávnostne 25. mája 1997, no už krátko na to boli práce na tri roky prerušené pre reštitučný spor.

V septembri roku 2000 začala spoločnosť Hydrostav znova stavať a 26. novembra bol posvätený a osadený vežový kríž nového kostola. Po rôznych peripetiách a problémoch so stavbou (v zime 2001 skrachovala spoločnosť Hydrostav) po ďalšom prerušení prác výstavbu prevzala na jar roku 2002 spoločnosť Hornex.

Napriek problémom, ktoré sa v procese prípravy a realizácie stavby opakovane vyskytli, už v októbri 2002 za prítomnosti množstva cirkevných i svetských hostí a veriacich mohol byť Kostol Ducha Svätého posvätený. Medzi hosťami boli okrem vedenia obce aj vtedajší prezident Michal Kováč s manželkou, bratislavsko-trnavský arcibiskup Mons. Ján Sokol a apoštolský nuncius arcibiskup Mons. Jozef Henryk Nowacky.

Dúbravské noviny 12 / 2002:

Dúbravka má novú dominantu

„Pre stovky Dúbravčanov sa slnečná sobota 26. októbra 2002 stala pamätnou. V tento deň totiž arcibiskup Ján Sokol spolu s apoštolským nunciom Henrykom Józefom Nowackim vysvätil nový Kostol Ducha Svätého. Vysviacky sa zúčastnili desiatky kňazov bratislavsko-trnavskej arcidiecézy a významní hostia z Dúbravky, medzi nimi exprezident Michal Kováč, operný spevák Peter Dvorský, expremiér Ján Čarnogurský a starosta Dúbravky Peter Polák a poslanci. Už pol hodiny pred plánovaným začiatkom obliehal novú budovu kostola dav veriacich, ktorý stále narastal. V dave pred kostolom arcibiskup Sokol odovzdal predstaviteľovi dúbravskej farnosti Stanislavovi Vojtkovi kľúč od kostola. Zdôraznil význam faktu, že kostol je zasvätený práve Duchu Svätému. Starosta Dúbravky Peter Polák vyzdvihol originálne stavebné riešenia a majestátnosť diela. Základný kameň kostola posvätil počas návštevy Slovenska pápež Ján Pavol II. v roku 1995 v Šaštíne. Kostol je 30 metrov vysoký, má kapacitu vyše 600 miest, z toho 350 na sedenie a stal sa novou dôstojnou dominantou centrálnej časti Dúbravky.“

Vynáška

Kostol Ducha Svätého

Opis - je atypický jednopriestorový objekt bez vnútorných podpôr s vejárovitým usporiadaním sedadiel a s netradične riešenou strechou. Veža kostola je vysoká 30 metrov a má kruhovú základňu. Kostol pozostáva z chrámovej a pastoračnej časti a je dielom architektov Ing. arch. Ľudovíta Režuchu a Ing. arch. Mariána Luptáka, ktorí navrhovali aj interiérové vybavenie. Do chrámového priestoru sa zmestí až 600 ľudí.

Interiér - dominantnou črtou kostola je jednoduchosť a účelnosť. Namiesto oltárneho obrazu visí na stene kovová podoba Ducha Svätého – holubica. Ide o dielo umeleckého drotára Ladislava Jurovateho. Ľavej strane svätostánku dominuje “Večné svetlo” ako znak prítomnosti Ježiša Krista vo Sviatosti oltárnej. Nad svätostánkom je nápis IHS. V roku 2005 pribudli k vnútornému liturgickému vybaveniu krížová cesta a socha Panny Márie – Matky cirkvi. Obe diela pochádzajú z rezbárskych dielní v Rajeckej Lesnej.

Cyrilo-Methodský dvojkríž - pri príležitosti 1150. výročia príchodu solúnskych vierozvestcov Cyrila a Metoda na Veľkú Moravu nechala miestna organizácia Matice slovenskej na priestranstve pred kostolom vztýčiť drevený dvojkríž. Desiatmetrový kríž vysvätil katolícky i evanjelický farár. Pri dvojkríži si už tradične počas sviatku sv. Cyrila a Metoda Dúbravčania pripomínajú našich vierozvestcov, ktorých na žiadosť moravského kniežata Rastislava vyslal na Moravu byzantský cisár Michal III., aby medzi Slovanmi šírili vieru, písmo a kultúru. Finančné prostriedky na postavenie dvojkríža sa zozbierali v rámci dobrovoľnej zbierky. Vyzbieralo sa 2300 eur a podrobnosti o zbierke sú uložené v múriku za dvojkrížom na pamiatku ďalším generáciám.

Duchovné centrum - Kostol Ducha Svätého sa na krátky čas svojej existencie stal katolíckym duchovným centrom Dúbravky. Jeho história je v porovnaní s jeho staršími predchodcami síce krátka, ale o to bohatšia a intenzívnejšia. Okrem pravidelných bohoslužieb sa tu pravidelne konajú aj slávnostné kultúrne podujatia, koncerty vážnej a sakrálnej hudby.

Ľubo Navrátil je laureátom Ceny slobody Antona Srholca

Cenu slobody si odniesol Dúbravčan

Správca Dúbravského múzea, poverený riadením Oddelenia kultúry, nadšený fotograf, milovník histórie a remesiel, tvorivý Dúbravčan Ľubo Navrátil je laureátom Ceny slobody Antona Srhoľca.

Pracovne sa stretávame takmer denne, no neprezradil nič. Len v novembrový v sobotný večer prek-vapí oznam na sociálnej sieti. Pocit hrdosti na kolegu, úcta.

Ľubo Navrátil stál na pódiu s Ivetou Radičovou, Jánom Budajom, Michaelom Kocábom, Bohumilom Chmelíkom, pri príležitosti Dňa boja za slobodu demokraciu prijal Cenu slobody Antona Srhoľca.

Trnavský samosprávny kraj oceňoval druhý rok osobnosti verejného života za ich mimoriadny prínos k ochrane ľudských práv, k upevneniu demokracie a právneho štátu a za prejavy mimoriadnej občianskej statočnosti. Galavečer prebiehal v Divadle Jána Palárika v Trnave, keďže Anton Srhoľec bol s trnavskou župou celoživotne spojený. Osobností oceňoval trnavský župan Jozef Viskupič.

Hlavným motívom tohtoročného udeľovania ceny bolo 30. výročie Nežnej revolúcie a jej úloha v dejinách. Tohtoroční laureáti a laureátka boli priamymi aktérmi Nežnej revolúcie vtedajšieho Československa a trnavského kraja.

„Kedysi som bol dva roky predsedom VPN okresu Dunajská Streda a spoluorganizoval som prvú demonštráciu v Dunajskej Strede,“ prezradil Ľubo Navrátil. „Potom som bol člen republikovej rady VPN.“

Ocenenie symbolicky venoval všetkým priateľom a ostatným účastníkom revolúcie v dunajskostredskom okrese.

(lum)

Vynáška:

Laureáti Ceny slobody Antona Srhoľca

Iveta Radičová, sociologička a predsedníčka vlády Slovenskej republiky, hovorkyňa Verejnosti proti násiliu.

Michael Kocáb, hudobník, občiansky aktivista a politik.

Ján Budaj, poslanec Národnej rady Slovenskej republiky, tribún a organizátor novembrových zhromaždení v Bratislave.

Bohumil Chmelík, stomatológ a vysokoškolský profesor, v novembri '89 bol tribún a organizátor Trnavského kultúrneho fóra.

Ľubomír Navrátil, publicista a prekladateľ, organizátor novembrových protestov v Dunajskej Strede.

V lese nad Dúbravkou bola vernisáž land artu Jaroslava Beliša

Po stopách muža, ktorý zošival kamene

Cesta viedla po dielach, ktoré mení čas, vietor, voda, sneh. Dúbravčania s umelcom spoznávali aj tvorili land art.

Zelené huňaté chápadlá, ťahajú sa zo studne, pri pohľade do nej celá sieť chápadiel. Už nás majú. Chytili nás.

Podobne ako zošité medzery medzi skalami, kameňmi v múre či ježko z lesného hrbu, zebra premenená na strom. Chytili nás za srdce. Lesné diela. V hlave myšlienky, predstavy, čo si asi pomyslia, prežijú lesní výletníci, keď objavia zelené chápadlá či zošité kamene.

Tajomstvá, objavy, diela, nám odhalil tvorca Jaroslav Beliš. Na konci októbra zorganizoval vernisáž land artu.

„Z času na čas sa ma niekto opýta, či by mohol vidieť naživo moje práce v lese – land art alebo zemné umenie,“ vysvetlil Jaroslav Beliš umeleckým menom Bello jedinečnú vernisáž. Jedinečná bola nielen dielami, ale aj okamihom. Prehliadka land artu sa totiž nedá opakovať, diela zmyje dážď zmyje, rozfúka vietor, prikryje sneh...

Po dielach

Pár detí, tvorca lesných diel s manželkou, priatelia, Tibor Hujdič zvaný pán Mrkvička, a ľudia, ktorých zväbila prehliadka land artu. Lesnou cestou od Dúbravskej hlavice sme smerovali na Karlovu Ves a Devínsku cestu a okruhom naspäť. Cieľom však nebolo žiadne turistické miesto, hrad či ohnisko, ale diela. Niektoré poriadne ukryté...

Prvým na trase bola „zebra“ alebo pruhovaný kmeň. Zvalený strom premenil Jaroslav Beliš na „zebru“ pomocou blata, ílu, ktorým strom natieral. Maľbu čiže pruhy bolo vidieť až po zaschnutí.

„Keď som sa sem vrátil pozrieť, či už je dielo hotové, zaschnuté,“ približuje umelec tvorbu v lese. „Stretol som tu staršiu manželskú dvojicu, ktorá vraj precestovala takmer celý svet, no také niečo ešte nevidela.“

Chápadlá zo studne

Putovanie po dielach pokračovalo. Kus stromu s osadenými prútmi, vyvalené korene s prekvapivo narastenými hlinenými guľčkami či „ježko“ z hrbu, ktorého „pichliače“ sme spolu s tvorcom čistili od napadaného lístia. Ako vyšité. Mohli by sme povedať na dielo pozašívajúcich kameňov. Pohľad, ktorý očaril a za výstupom lesným kopcom prekvapil zároveň. Kúsok vyššie driemalo ukryté ďalšie prekvapenie. Autor dielo prekryl plachtou, aby vydržalo do vernisáže. Ďalej ho už nechal žiť vlastným životom. Na chápadlá, zelené ručne „zamachované“ konáre ťahajúce sa z akejsi niekdajšej studne tak nechal padať lístie, kvapky, pôsobiť vietor. Diela v lese sa menia každým okamihom.

Pozerať, spoznávať, tvoriť

Po výstupe čakala deti odmena v podobe čítania Tibora Hujdiča zvaného Pán Mrkvička, zakladateľa rovnomenného detského vydavateľstva a jedného z najväčších propagátorov čítania. Prihovoril sa im lesnou témou a príbehom stromu.

O príbehu bolo a je aj celé stretnutie s Bellom, Jaroslavom Belišom. Ktorého sme objavili koncom minulého roku vďaka dielu, ktoré vytvoril v dúbavskom lese. Šlo o záhadné útvary v snežnom kopci, ktorých fotografia zaplnila spolu s otázkami sociálnu sieť. Tak sa lesné tajomstvo Bella odhalilo.

V apríli pri príležitosti Dňa Zeme sme organizovali výstavu jeho diel v Dome kultúry Dúbravka, teraz umelec pozval na vernisáž ľudí k sebe do ateliéru. Do lesa.

A nepozval len pozerať, odhaľovať tajomstvá, ale aj tvoriť, spoločne vyskúšať land art, ozdobiť, pretvoriť peň, stať sa súčasťou lesného diela...

Dúbavčania si prišli po cibuľky tulipánov

Dúbravka bude tulipánová

Mestská časť by mala byť vďaka kvetom a aktivite obyvateľov opäť pestrejšia. Dúbravka aktivitu opakuje už tretí rok.

„Ty jsi má levandulová,“ pri pohľade na kvety sa v hlave vynára pieseň Petra Hapku no s pozmeneným textom. „Ty jsi má tulipánová...“

Či taká bude Dúbravka na jar, uvidíme. Na rade boli totiž Dúbavčania, aby darované cibuľky zasadili do záhrad, predzáhradok, črepníkov či na balkóny. Podľa záujmu a odberateľov by mali zdobiť aj niekoľké areály škôl či denné centrá.

Vedenie mestskej časti rozdávalo na konci októbra cibuľky tulipánov. Cieľ bol jasný spoločne robiť Dúbravku krajšou, pestrejšou.

Cibuľky tulipánov priniesli Dúbavčanom tradične už tretí rok a tradične na dvoch miestach. Najskôr sa sobotné ráno tvoril rad záujemcov na ploche pred Domom služieb na ulici M.Sch.Trnavského a potom pri trhu Obchodného domu Saratov. Okrem kvetov bol priestor aj na stretnutia, priateľské rozhovory, úsmevy i otázky, podnety.

Tulipány majú radi slnečné miesta, znesú aj polotienisté, na nich síce neskôr zakvitnú, no zas dlhšie vydržia.

Kvety v našom okolí majú zmysel. Cítíme sa príjemnejšie, lebo naše okolie je farebné a upravené. Popri skrášľovaní sa zároveň spoznávame s ľuďmi, ktorí bývajú v našom okolí. Vďaka tomu sa naše domy a byty menia na domovy a cudzí ľudia na susedov.

Dobrovoľníci čistili Devínsku Kobylu

Z lesa vytiahli vozík aj vrak

Spoločnými silami má les nad Dúbravkou menej odpadkov. Za tri hodiny zaplnili dobrovoľníci dva veľkokapacitné kontajnery.

Dobrovoľníci z Dúbravky si privstali a stretli sa na Plachého ulici s jediným cieľom: zbaviť les nad Dúbravkou (okolie Dúbravskej Hlavice) odpadkov, ktoré sa tam dlhé roky hromadili.

Akcie organizovanej občianskym združením Dúbravská GLAVICA sa zúčastnili veľkí aj malí dobrovoľníci. Pomocnú ruku vo veľkej miere podali aj členovia Poľovníckej spoločnosti Devínska Kobyla, ktorí sa zapojili do zväžania nahromadeného odpadu k veľkokapacitnému kontajneru, mestská časť Bratislava - Dúbravka zabezpečila odvoz odpadu na skládku.

Za tri hodiny sa tridsiatke dobrovoľníkov podarilo z lesa vyzbierať viac ako dva veľkokapacitné kontajnery odpadu. S použitím ťažkej techniky vytiahli aj objemnejší odpad ako vrak automobilu či prívesný vozík. Vyčistiť sa podarilo najmä oblasti pozdĺž hlavných prístupových ciest a okolie záhradkárskeho osád. Rekreačná oblasť nad Dúbravkou je tak opäť o niečo príťažlivejšou a prívetivejšou na šport a oddych.

Väčšina lesa na svoju očistu ešte len čaká, preto sa zúčastnení a organizátor Dúbravská GLAVICA zhodli, že akciu budú vykonávať opakovane.

Všetkým účastníkom a mestskej časti Bratislava – Dúbravka patrí veľká vďaka.

OZ Dúbravská GLAVICA

Galéria Villa Rustica hostila jedinečnú výstavu

Kde si slnko sadlo na konár

Neviem, či toľkokrát povedal niekto na záver akcie ďakujem a neviem, či v Galérii Villa Rustica bolo cítiť toľko nadšenia a pozitívnej energie. Moja odpoveď na slovo ďakujem, bola s radosťou... S radosťou stáť pri výnimočnej akcii, výstave fotografií klientov Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya.

Pri prvom stretnutí a rozhovore o výstave s arteterapeutom Michalom Kraľovičom z Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya povedal Juraj Štekláč, miestny a župný poslanec, nazvime ju Duša a príroda. A bolo rozhodnuté.

Výstava plná prírody a najmä duše plnila od 15. novembra Galériu Villa Rustica v Dome kultúry Dúbravka.

Dúbravka sa tak symbolicky pridala k novembu Mesiacu fotografie, vystavila výnimočné snímky. Výnimočné ich autormi i vznikom. Na svojich výletoch, vychádzkach po okolí ich nafotili klienti Domova sociálnych služieb prof. Karola Matulaya.

„Jednoducho kameň, slnko sedí na konári, slnko v korune stromu“. Názvy snímok, fotografií. Ich tvorcami štyria mladí muži, členovia fotokružky z DSS prof. Karola Matulaya pod vedením Ľubice

Beliančinovej. Fotky, ako vraví, robili počas celého roku, v každom ročnom období. Vznikli netradičné pohľady, zábery kvetov, vtákov, prírody, duše...

Na vernisáž do domu kultúry pozvali rodičov, priaznivcov, Dúbravčanov, všetci sa mohli zoznámiť s tvorbou i videním zdravotne znevýhodnených. Videním, ktoré obohatilo. Ukázalo prírodu i dušu.

Festival zaplnil dvor Dúbravského múzea

Klobásky súťažili o tú naj

Nielen klobásou a nielen o klobáse bola sobota pred štátnym sviatkom 16. novembra v Dúbravskom múzeu na ulici Pod záhradami. Od 10-tej hodiny doobeda sa začalo plniť súťažiacimi a návštevníkmi už tradičného Klobásového festivalu.

Vôňa sa niesla ulicou, počuť bolo hlasy, tóny gitary. Dúbravské múzeum počas víkendu ožilo. Sedem súťažiacich družstiev, veľa klobásy, rozhovorov, stretnutí. Tradičný klobásový festival spojil súťažiacich i ochutnávajúcich.

Na programe bola samozrejme výroba klobás na dvore múzea. Dal sa spoznať proces výroby tradičných klobás od mletia, cez miešanie zmesi až po plnenie do čreva. Súťažné klobásy sa upiekli, o víťazovi rozhodovala sedemčlenná porota.

Najúspešnejšia bola skupinka pod názvom Poľovníci, originálna bola vegetariánska klobáska od Dúbravských dobrovoľných hasičov, najveselším zoskupením bola zas súťažiaca partia Luvra Klobásmanšaft.

K tomu všetkému hrala hudba v podaní Terryho Zemana, ochutnať sa dala kapustnica, mladé víno z Limbachu, varený ríbezlák od dobrovoľných hasičov, čerstvé klobásové „hamburgery“, podebatovať, stretnúť, zatancovať.

Neodmysliteľnou súčasťou bola prehliadka Dúbravského múzea.

S doktorom o tukoch aj mýtoch

Zdravý životný štýl, tuky a omega 3 mastné kyseliny tak znel názov jesennej prednášky, ktorá zaplnila témou aj poslucháčmi oranžovú sálu Domu kultúry Dúbravka.

Obyčajne vedie prednášky ako moderátor, pozýva debatovať odborníkov, lekárov. Teraz sa stal moderátorom aj prednášajúcim zároveň. Doktor Juraj Štekláč, miestny a župný poslanec pozval prednášať sám seba, dúbravským seniorom povedal niečo o zdravom životnom štýle, tukoch a omega 3 mastných kyselinách.

V úvodných minútach stretnutia sme si položili otázky: „Akú úlohu zohrávajú tuky z pohľadu bezproblémového fungovania ľudského organizmu?“, „Aký je rozdiel medzi dobrými a zlými tukmi?“,

„Aké typy potravín by sme si mali dopriať pravidelne a ideálne každý deň a ktorým sa naopak obľúkom vyhnúť?“ Aj na tieto otázky odpovedal doktor Štekláč, internista-endokrinológ.

Priblížil tiež, ako vplýva prostredie, no najmä správanie sa jednotlivca na naše zdravie. „Práve to je ten zdravý, prípadne nezdravý životný štýl, a až zo 40 percent ovplyvňuje naše zdravie. Keď naučíme ľudí zdravému životnému štýlu, alebo budú vedieť, ako sa pri ochoreniach správať, budú zdravší. Aj preto robíme tieto prednášky,“ dodal Juraj Štekláč.

Prednáška sa stretla s pozitívnymi ohlasmami, čoho dôkazom bola tiež plodná diskusia prítomných po jej skončení. Niet sa čo čudovať. Veď problematika správnej hladiny cholesterolu, fungujúceho metabolizmu, stravovacích právd, poloprávd a mýtov sa týka každého jedného z nás.

Uplynulá, takmer dvojhodinová prednáška, tak priniesla zúčastneným opäť množstvo zaujímavých poznatkov a hlavne odporúčaní, ako žiť zdravšie a produktívnejšie. Mnohých dokonca inšpirovala k zmene. Pretože ako tvrdí doktor Štekláč, na tú nie je nikdy neskoro...

Danka Šoporová, lum

Centrum rodiny spája generácie

Spolu varia aj hrajú šach

Bežia, čo im sily stačia. Ale nikdy sa nedobechnú. Kto je to? Ak hádate, že sme to my všetci, hádate správne. Mladí aj starí, všetci bežíme po tej istej časovej osi. Často máme ale skôr pocit, že naše časopriestory spolu nesúvisia, a že sa oveľa viac míňajú, ako pretínajú. Ak by sme ale tínedžerom a seniorom dali do rúk časo-ďalekohľad, všetko by bolo inak. Seniori by uvideli samých seba ako tínedžerov. A mladí? Tí by zistili, že tá malá bodka ďaleko na horizonte vlastne vôbec nie je bodka. Sú to oni. S tvárou trošku pokrčenejšou, chôdzou opatrnejšou, ale predsa oni.

Časo-ďalekohľady ešte nevymysleli, a tak si vzdialené verzie našich 'ja' musíme priblížiť inak. Stačí si uvedomiť, že zatiaľ čo jedni na časovej osi iba pred chvíľou odštartovali, tí druhí už majú pár kôl odbehnutých a množstvo prekážok a ostrých zákrut prekonaných. Tak zaostríme zrak a priateľsky tým vzdialeným bodkám na horizonte zamávajme. Mladí aj starší, je jedno koľko máme odbehnuté. Stretnime sa spolu na polceste.

Centrum rodiny je na takého stretnutia ako stvorené. Mladé aj staršie ročníky tam na seba už dávno veselo kývajú a trávajú spolu čas. Rozprávajú sa, varia, spievajú, či hrajú šach. O prepájaní generácií by vedela veľa rozprávať aj dobrovoľníčka Veronika, ktorá tam prostredníctvom programu Vojvoda z Edinburghu pôsobí už niekoľko rokov a dobre vie, aký potenciál medzigeneračné stretnutia majú. A nie je sama.

Mnohé medzigeneračné aktivity sa v tomto roku uskutočnili aj vďaka dobrovoľníkom programu Henkel - projekt O krok bližšie.

Mladí aj seniori, prídte do Centra rodiny na Bazovského. Uvidíte, že vo vašom časopriestore nie ste sami, sme tam všetci spolu.

Podvečer spojil divadlo, diskusiu a koncert

V kultúrnom dome rozkvitlo mesto

Text: Andrea Fedorovičová

V rámci večera Dúbravčanom prednášali zástupcovia projektu Interreg SK-AT Kvitnúca krajina pre motýle na Slovensku a v Rakúsku a Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia (BROZ). Súčasťou programu bolo aj divadlo pre deti a koncert Martina Geišberga.

V utorok 19. októbra si v dúbravskom Dome kultúry prišli na svoje priaznivci prírody a farebných kvetinových plôch, ktoré neodškriepiteľne dotvárajú kolorit jednotlivých miest a mestských častí. Reč bola popri všetkom aj o Dúbravke, o budovaní kvitnúcich plôch, ktoré mestskú časť čakajú a starostlivosti o ne.

Podujatie nieslo názov Rozkvitnuté mesto a vzniklo v úzkej spolupráci zástupcov projektu Interreg SK-AT Kvitnúca krajina pre motýle na Slovensku a v Rakúsku a Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia (BROZ) a mestskej časti Bratislava-Dúbravka. Vystúpili na ňom manažérka slovenskej časti projektu Katarína Klimová, botanička Katarína Devánová a Marek Semelbauer z Ústavu zoológie Slovenskej akadémie vied.

Rozkvitnutá plocha Pri kríži

„V rámci nášho projektu, ktorý už dva roky realizujem, sa snažíme trošku viac pozrieť na otázku starostlivosti o zelené plochy v meste a Dúbravka a je jedným z našich projektových partnerov,“ povedala hneď v úvode Klimová, podľa ktorej mestskú časť najbližšie čaká veľký projekt na ulici Pri kríži pri zastávke MHD Homolova. „Veríme, že sa realizácia podarí uskutočniť už počas zimy a na jar by sme plochy v ňom radi vysiali. Malú plôšku chceme vysadiť z genofondových semienok, ktoré sme pozbierali v našej krajine. Chceli by sme, aby tam bola rozkvitnutá plocha už v roku 2020.“

Dúbravka má podľa Klimovej veľký potenciál. „Treba si len vytipovať miesta, niektoré už v spolupráci s mestskou časťou aj máme, na niektorých by sme dokonca radi vysadili aj trvalky,“ uviedla. Ako však tvrdí, vysádzanie kvetinových plôch je limitované majiteľmi pozemkov. „Je to predovšetkým vec pozemková, všetko teda záleží hlavne na diskusii s majiteľmi parciel. Snažíme sa však motivovať mestské časti, aby si kvitnúce plochy vytvárali aj sami, my len hľadáme miesta, kde by to bolo možné. Dúfam, že sa toho trošku chopia aj školy a že si ľudia sami v predzáhradkách porobia nejaké svoje malé kúsky.“

Biodiverzné bohatstvo

Podľa druhej prednášajúcej Kataríny Devánovej sú lúky ako ekosystémy veľmi dôležitým zdrojom rozmanitých rastlinných druhov, na ktoré je viazané aj množstvo hmyzu. Ako tvrdí, je nesmierne dôležité takéto plochy udržiavať a čo je podľa nej veľkým pozitívom, Dúbravka takéto plochy má.

„Prekvapilo ma to, no aj v Dúbravke je viacero biodiverzitne bohatých plôch. Keď som tam bola na jar, videla som tam nielen na nízko pokosené trávniky, kde by bola len tráva a prípadne nejaká sedmokráska, ale naozaj sa na viacerých miestach v Dúbravke dalo nájsť aj pätnásť alebo tridsať druhov rastlín,“ vyjadrila sa botanička.

Tieto by podľa Klimovej chceli zachovať a zmeniť v nich len režim kosenia. „Vidíme tu rôzne extrémny od veľmi častého kosenia až po ten opačný, keď sú plochy úplne nekosené. Snažíme sa skúšať rôzne metódy a práve to pravidelné kosenie určitou formou s tým, že sa nejaké mozaikové časti ponechajú nekosené je to, čo pre tú prírodu vieme urobiť. V Rakúsku začínajú ľudia prvky trochu divokejšej prírody viac rešpektovať a postupne si ich čoraz viac vážia. Zdá sa nám, že práve to je cesta, ktorou by sme mali ísť. Vidieť tú rôznorodosť okolo seba ako užitočnú,“ uzavrela Klimová.

Divadlo a ochrana prírody

Prednáškovú časť zakončil svojou prezentáciou Marek Semelbauer z Ústavu zoológie Slovenskej akadémie vied, ktorý priblížil prítomným úlohu a dôležitosť voľne žijúceho hmyzu a opeľovačov.

V rámci podujatia dostali priestor aj Joasia Gierdal a Ivan Petro, ktorí hneď v úvode večera divákov a diváčky preniesli do prírodnej tematiky liečivou prírodnou rozprávkou Záhrada svetla zameranou na rozvoj biodiverzity. „Dlho sme rozmýšľali, ako prepojiť divadlo a ochranu prírody, snažili sme sa, vymýšľali sme a takto sa nám to napokon podarilo... Chceli sme, aby diváci precítili celý príbeh o semienku a o tom, že keď sa semienko zasadí, tak z neho aj niečo vyrastie a keď to potom vysekáme, tak to zmizne a treba to znova nejakým spôsobom podporiť... My sme teraz na svete v tej fáze, že by sme to mali podporovať,“ skonštatoval Petro, ktorý plánuje v rámci spolupráce na projekte BROZ spolu s Gierdal ešte ďalšie vystúpenia.

Po prednáškach a diskusii si slovo ukradol aj vinár Michal Bažalík zo Svätého Jura, ktorý prítomným priblížil, ako bez použitia herbicídov pestuje svoje odrody hrozna a podujatie napokon zakončil koncertom Martin Geišberg, ktorý divákovi a diváčkam hral bezmála hodinu a pol. V rámci svojho repertoáru pritom predstavil i viacero svojich prírodne ladených skladieb.

Vynáška:

Kvitnúca krajina

V Dome kultúry Dúbravka diskutovali o kvetinových plochách v mestskej časti.

Podľa zástupcov projektu Interreg SK-AT Kvitnúca krajina pre motýle na Slovensku a v Rakúsku a Bratislavského regionálneho ochranárskeho združenia (BROZ) má Dúbravka na vytvorenie a adaptáciu kvetinových plôch veľký potenciál.

Najbližšie realizovaným projektom bude park Pri kríži, kde by mala vzniknúť rozkvitnutá plocha už v roku 2020.

S prezidentom Slovenského zväzu ľadového hokeja aj o práci s mládežou

Šatan: Kluby riešia prežitie sezóny

V rámci návštev všetkých klubov sa prezident Slovenského zväzu ľadového hokeja zastavil aj v Dúbravke.

Ráno správa, že do Dúbravky príde hokejová legenda. O hodinu už stepujeme na zimnom štadióne na Harmincovej. Z legendy sa vykľuje inteligentný a rozhladený muž, zo stretnutia podnetný rozhovor nielen o hokeji.

Nový prezident Slovenského zväzu ľadového hokeja (SZĽH) Miroslav Šatan navštívil hokejový klub HOBA Bratislava. Po zvolení do funkcie sľúbil, že zavíta do všetkých klubov, dokopy ich je na Slovensku 113.

Korčuliarske programy

Pracovné stretnutie na HOBE tak nebolo náhodné. Miroslav Šatan hovoril o trápeniach klubov.

„Všetci riešia, ako prežiť sezónu, ako zaplatiť hokejky, ďalšiu faktúru, riešia existenčné otázky,“ približoval Šatan. „Kluby s pevnými základmi sa zameriavajú na dlhodobé plány.“

Jeden plán a projekt pre kluby má aj Slovenský zväz ľadového hokeja. Miroslav Šatan priblížil jeho prípravu. „Ide o inštitút ambasádora športových aktivít,“ hovorí. Projekt nadväzuje na minulosť, keď žiaci na školách početne navštevovali plavecké a korčuliarske kurzy. Zväz chce pomôcť pri korčuliarskych kurzoch v mestách tým, že vyškolí vhodných mladých trénerov pre prácu s deťmi, otestuje ich a potom ich mesto zamestná na korčuliarske programy. Tréneri by však nemali pomôcť len s korčuľovaním detí, ale mali by pracovať aj v klube.

„Ide tak o nepriamu dotáciu z mesta do klubu, využijú sa doobedňajšie hodiny na ľadových plochách,“ vysvetľuje zámer Miroslav Šatan, ktorý je aj generálny manažér slovenskej hokejovej reprezentácie. „Odlahčí to klub, je to služba občanom a zároveň to rieši aj nábor do klubu, ktorý si dokáže najšikovnejšie deti stiahnuť na tréning.“

Projekt sa už rozbehol v Trenčíne a v Partizánskom.

Dôležitá komunita rodičov

„S prezidentom SZĽH sme hovorili aj o postavení hokeja v Bratislave a o práci s mládežou v našom klube,“ priblížil Branislav Semančík, riaditeľ klubu HOBA Bratislava. Vraví, že pre nadchnutie

a pravidelný tréningový proces robí veľa aj prostredie klubu, zázemie pre rodičov, ich komunita. „Myslím si, že u nás máme zdravú komunitu rodičov.“ Semančík dodáva, že k plánu na zimnom štadióne v Dúbravke patrí rekonštrukcia strojovne aj ľadovej plochy.

Miroslava Šatana na zimnom štadióne privítal spoločne so starostom Martinom Zaťovičom a miestnym a župným poslancom Jurajom Štekláčom. Starosta venoval hosťovi dúbavské tričko, zažartovali, že Miroslav Šatan si predsa oblieka teraz dres Slovana.

„Minule som čítal, že v zápase proti Slovanu nám dal gól Miroslav Šatan, ale mladší,“ dodal Semančík.

Pár úsmevných príbehov z prostredia slovenských klubov pridal na stretnutí aj Miroslav Šatan. Napríklad v Zlatých Moravciach chodia hráči na ľad zo šatní vonkajškom po gumenom koberci. Keď totiž kedysi stavali štadión, niekto vo výkrese zle napísal desatinnú čiarku, stenu šatne vedľa štadióna tak neposunul o štyri, ale 40 metrov. V hlave sa vynára známy výrok z filmu Jana Hřebejka Pelíšky: „Kde asi udělali soudruzi chybu.“

Na ľad zo šatne chodia hráči vonkajším priestorom dodnes.

V dlhodobej súťaži sa zbierali body – za rýchlosť a účasť

Liga rozhýbala deti aj seniorov

Športová súťaž, ktorá v mestskej časti prebiehala od marca do októbra pod názvom Dúbavská atletická miniliga, pozná svojich víťazov. Podujatie spojilo pri pohybe seniorov, juniorov, trénovaných aj rekreačných športovcov.

Začalo sa to náhodou, no účasť na prvej akcii motivovala, aby pokračovali a vytvorili takmer celoročné športové podujatie. Prezradil organizátor a riaditeľ súťaže Radek Šatka z Oddelenia školstva, vzdelávania a športu miestneho úradu Dúbravka.

Dúbavská atletická miniliga uzavrela v októbri svoj prvý a podľa vysokej účasti rôzneho veku možno povedať, že aj úspešný ročník.

Radek Šatka rozmýšľa už aj o možnom pokračovaní. „Vlani v novembri sme urobili skúšobné súťaženie, stretnutie a na atletický ovál Britskej školy prišlo asi 40 ľudí, tak vznikla celá myšlienka,“ priblížil Šatka. S podobnou atletickou súťažou sa nikde v okolí nestretol, do budúcnosti uvažuje o rozširovaní disciplín, prípadne o zapojení iných mestských častí.

Pravidelne každý mesiac

Na Dúbavskú atletickú miniligu prichádzali aj ľudia spoza hraníc mestskej časti, a to pravidelne každý mesiac. Práve to bolo cieľom celej súťaže, ktorú organizoval Atletický klub HNTN v spolupráci s mestskou časťou a Komisiou športu. Motivovať k pravidelnému pohybu, stretnutiu pri športe. Bežci totiž nedostávali ceny za jeden beh, ale za celý ročník. Zbierali body za umiestnenia v každom svojom štarte, rozhodovala teda najmä účasť.

Od rozcvičky k súťaženiu

Posledné kolo a zároveň veľké finále miniligy sa začalo tradične rozcvičkou, tentoraz ju viedla šprintérka Laura Strmisková, preteky otvoril starosta Martin Zaťovič – oblečený len v dúbavskom tričku žartom odovzdal symbolickú cenu aj meteorológovi, ktorý predpovedal 20 °C. Realita? Skoro o 10 stupňov chladnejšia.

Prvé behy štartovala Zdenka Zaťovičová, mestská poslankyňa. Súťažilo sa vo všetkých vekových kategóriách – na vzdialenosti 60, 200 aj 600 metrov. Behalo sa tak od rána až do obeda.

Záver patril žrebovaniu tomboly, vyhodnoteniu súťaže o najlepšie koláče, ktoré tradične hostili pretekárov, a najmä očakávanému vyhlasovaniu celkových víťazov miniligy. Hoci sa medzi ocenenými opakovali často tie isté mená, keďže išlo o bežcov, ktorí prichádzali na atletický ovál pravidelne, víťazmi boli všetci. Všetci, ktorí sa zapojili, zašportovali, súťažili, alebo len podporili pretekárov a stretli sa na dúbavskom ihrisku.

Orlický: Dievčatá si uvedomujú väčšiu mieru zodpovednosti

V jeseni až štyri kapitánky

Potom ako futbalistky Nových Zámkov nevyužili možnosť hrať najvyššiu súťaž a neprihlásili sa ani do druhej ligy, tak v nej sú považované k favoritom na postup do najvyššej tri družstvá. Okrem Dúbravky, ktorá v minulej sezóne skončila druhá, aj Komárno a Petržalka. Po jesennej časti vedie posledné menované družstvo o tri body pred Dúbravkou a Komárnom. Naše futbalistky majú však o zápas menej ako spomínané družstvá. O účinkovaní Dúbravky v jesennej časti druhej ligy sme hovorili s jej trénerom MARTINOM ORLICKÝM.

Pred začiatkom sezóny ste hovorili, že vaším cieľom je baviť sa futbalom a pokúsiť sa dosiahnuť čo najlepšie výsledky s dôrazom na správnu atmosféru v kabíne a napredovanie hlavne mladých hráčov. Čo sa z toho splnilo?

Jesenná časť sezóny bola veľmi zaujímavá. Nepredvádzali sme náš „ľahký“ futbal, ktorý nás zdobil minulú sezónu, nakoľko po výborných výkonoch boli veľké očakávania a našu dominanciu predpokladalo veľa ľudí. V kabíne je atmosféra dobrá, ale cítiť na dievčatách, že si uvedomujú väčšiu mieru zodpovednosti a možno preto nehrajú s takou ľahkosťou.

Pri neúčasti Nových Zámkov ste boli najväčším favoritom, ale na jeseň ste to až tak nepotvrdili. Prečo?

Nemyslím si, že by sme nepotvrdili úlohu favorita, nakoľko sme v každom zápase snažili predvídať útočný futbal a na ihrisku sme vo väčšine zápasov určovali tempo hry. Už pred sezónou som hovoril, že Petržalka a Komárno sa posilnili a budú statnými súpermi, čo sa aj potvrdilo a zápasy s nimi majú dostatočnú kvalitu.

S Komárnom ste doma vyhrali, ale s Petržalkou ste dvakrát remizovali 1:1. Nemrzí najmä domáca deľba bodov?

Z pohľadu výsledku určite mrzí každá strata bodov, ale ani v jednom zápase nemôžem dievčatám vytknúť, že by do zápasu nedali všetko. Niekedy proste výsledky nie sú ako by sme si želali.

Stabilnou jednotkou v bránke je už dlhšie Cigánková. Na jeseň trikrát chytala Rečná. Ako hodnotíte jej výkony?

Lucia Rečná je šikovná brankárka, ktorá kryje chrbát našej jednotke Cigánkovej. Zapája sa do aktívneho tréningového procesu a preto bude dostávať v bráne priestor. Navyše Cigánková sa zranila v zápase v Dunajskej Lužnej a nechali sme jej primeraný čas na kompletné doliečenie.

Až v deviatom kole sa po prvý raz do zostavy dostala Karin Kozlová. Prečo tak neskoro?

Karin utrpela v pred sezónou pohárovom zápase v Petržalke po nepotrebanom zákroku brankárky Petržalky zlomeninu kľúčnej kosti a preto pauzovala tak dlho.

Prečo sa v piatom kole zo zostavy vytratila Masárová?

Simona Masárová pracuje v nemocnici a preto jej rozpis služieb je naozaj veľmi nabitý a má veľmi málo času. Navyše začala študovať, v čom jej celý tím drží palce, takže sa musíme na nejaký čas zaobísť bez nej.

Ktorá hráčka, respektíve hráčky, vás príjemne na jeseň prekvapili?

Väčšina našich hráčok podávala štandardne kvalitné výkony a snažia sa zlepšovať. Sila Dúbravky nie je v jednotlivcoch ale v sile kolektívu, keď každý zápas dokáže potiahnuť tím iná osobnosť.

A aká mladá hráčka v jesennej časti najviac napredovala?

Z mladých hráčok urobila najväčší progres za jeseň Patrícia Mikulíková, ktorá začína odstraňovať chybičky a vytvára si pevné miesto v základnej zostave. Má 16 rokov a dosť času na vylepšenie všetkých činností. Nesmie-
me však zabudnúť ani na Olšovú, ktorá patrí napriek k svojmu mladému veku k oporám tímu. Vo veľmi dobrom svetle sa prezentovala Majzúnová, ktorá po adaptácii strela veľmi dôležité góly a je radosť na ňu pozerieť.

Na jeseň sa v úlohe kapitánky vystriedali štyri hráčky. Čo bolo za tím?

Keďže sa nám Kozlová zranila ešte pred sezónou museli sme určiť novú kapitánku, ktorou sa stala Kristová, ktorá patrí k lídrom celého tímu. Bohužiaľ aj tá nám vypadla pre zranenie, takže sa s kapitánskou páskou striedali jej zástupkyne Kastlová s Cigánkovou.

Aký program má družstvo v najbližších týždňoch?

Družstvo má za sebou ťažkú jesennú časť. Sužovali nás zranenia, veď pre zranenia či iné okolnosti chýbali tímu v zápasoch Masárová, Horváthová, Kristová, Kozlová, Kastlová, Cigánková či Majzúnová. Veľa to hovorí o sile tímu, ktorý sa dokázal vysporiadať aj s absenciami takýchto kľúčových hráčok. Družstvo dostalo teraz voľno a stretne sa pred záverečnou časťou tohto roku, keď pôjdeme na turnaj do Uherského Brodu, ktorý sa bude hrať 14. – 15. decembra.

Zlato a tri striebra

Dúbravský bedmintonový klub usporiadal koncom októbra celoštátny turnaj Grand Prix v bedmintonových dospelých kategóriách A. Neustratili sa na ňom ani naši reprezentanti na čele s juniorskou reprezentantkou Luciou Vojtekovou. Vybojovali jedno prvé a dve druhé miesta.

Skvelý návrat na turnajovú scénu sa po zranení podaril aj Alžbete Perušskej. Na turnaji štartovala v štvorhre žien, kde nastúpila spoločne s tradičnou partnerkou Luciou Vojtekovou. Nenasadený pár hneď na úvod vyradil turnajové jednotky J. Nejedlovú s V. Popluhárovou, a na ceste za zlatom tak Bratislavčanky už nezastavil nikto. Finále proti K. Šariščanovej a A. Vargovej končilo s výsledkom 21:15 a 21:19 v prospech Perušskej s Vojtekovou.

Úspechom je aj druhé miesto v mixe mužov v drese DBK Dariusa Bálinta a Nikolety Bálintovej. Nikoleta má aj ďalšie striebro, keď sa prebojovala do finále žien, kde prehrala s D. Štroffekovou. Navyše Vojteková sa spolu s Haringom dostala až do semifinále v mixe, Veríme, že hráčom DBK vydrží forma až do 6. – 8. decembra, keď sa v Trenčíne uskutočnia majstrovstvá Slovenska.

Lucia Vojteková zaknihovala ešte pred šampionátom ďalší úspech. Tiež v Trenčíne sa uskutočnil medzinárodný junior international Series turnaj FORZA Slovak Junior za účasti 193 pretekárov z 22 krajín. Lucia sa spolu s Miou Tarcalovou prebojovali v mixe až do finále, kde po vyrovnanom boji prehrali s českou dvojicou L. Krpálová – K. Zuzáková 0:2.

(pej)

Hokejbalisti AHK Pekníkova stále bez prehry

Tento rok vstúpili do súťaže Bratislavskej hokejbalovej ligy s výbornými výsledkami. Po 10. kole súťaže ešte neokúsili trpkosť prehry. V sobotu zdolali v mestskom derby hokejbalový klub SAV Lamač 3:2. Tento rok by sa chceli dostať až do finále, ale to je ešte ďaleká cesta.

(ahk)

Denné centrum 1 zorganizovalo Oslavu športu

Ocenili úspešných športovcov

Po minuloročnej úspešnej premiére sa v polovici novembra aj v tomto roku uskutočnilo zaujímavé a milé podujatie pod názvom Oslava športu Denného centra 1. Seniori z tohto denného centra aj v tomto roku získali množstvo medailových umiestnení v rôznych športoch, vrátane prvých miest.

Medailistom prišli pohlazoželať aj starosta Martin Zaťovič s manželkou a mestskou poslankyňou Zdenkou a predseda komisie športu Braňo Semančík. Seniori z Denného centra (DC1) získali medailové umiestnenia na Športových hrách seniorov Dúbravky, suverénne obhájili prvenstvo z minulého roka v Dúbravskej bowlingovej lige seniorov i v petangu, triumfovali aj v bowlingových súťažiach

jednotlivcov. Dobré umiestnenia získali aj vo Valentinskej chôdzi či v v skrátrenom behu seniorov na maratóné ČSOB.

O tieto úspechy Denného centra 1. sa pričínili Štefánia Bajteková, Anna Dosoudilová, Terézia Vizinova, Peter Bellay, Peter Frešo, Milan Mizner a Jozef Petrovský.

Milého posedenia sa zúčastnili aj seniori, ktorí síce nešportovali, ale pravidelne na športoviskách povzbudzovali svojich kolegov. Vo svojich príhovoroch starosta Martin Zaťovič a predseda Komisie športu Braňo Semančík vysoko ocenili športovcov a rovnako aj myšlienku organizovať podobné podujatie. Milú akciu zakončili všetci prítomní spevom pri harmonike Jara Zelenku.

(pej)

VÝSLEDKOVÝ SERVIS

Futbal

DRUHÁ LIGA ŽIEN, skupina A – 9. kolo FK Čaka – FK Dúbravka 1:6 (1:3), gól Dúbravky: Kastlová 2, Majzúnová, Haydary, Horváthová a Pavlíková. 10. kolo: FK Dúbravka – FC Petržalka 1:1 (0:1), gól Dúbravky: Pavlíková. 11. kolo : KFC Komárno - FK Dúbravka 1:1 (1:1), gól Dúbravky: Majzúnová. Priebežné poradie: 1.FC Petržalka 24, 2.FK Dúbravka 21, 3.KFC Komárno 21,... 7.ŠK Sv. Jur 0.

- TRETIA LIGA BFZ, mladší dorast (U17), skupina B – 11. kolo: FK Dúbravka – FC Imas 1:6. 12. kolo: MŠK Iskra Petržalka . FK Dúbravka 1:4. 13. kolo: FK Dúbravka – TJ Jarovce 2:2. 13. kolo: FK Dúbravka – MFK Rusovce 2:1. Priebežné poradie: 1.Žolík Malacky 36,... 6.FK Dúbravka 16, 9.MŠK Iskra Petržalka 0.

- DRUHÁ LIGA BFZ, starší žiaci (U15) – 9. kolo: FK Rača - FKP Dúbravka 3:0. 10. kolo: FKP Dúbravka – MŠK Senec 2:3. 11. kolo: ŠK Bernolákovo - FKP Dúbravka 1:4. 12. kolo: FKP Dúbravka – ŠK Šenkvice 1:4. Priebežné poradie: 1.MŠK Senec 37,... 5.FKP Dúbravka 23, 14.PFA Šamorín 6.

DRUHÁ LIGA BFZ, mladší žiaci (U13) – 9. kolo: FK Rača - FKP Dúbravka 6:0. 10. kolo: FKP Dúbravka – MŠK Senec 0:10. ŠK Bernolákovo - FKP Dúbravka 1:2. 12. kolo: FKP Dúbravka – ŠK Šenkvice 2:2. Priebežné poradie: 1.Žolík Malacky 39,... 10.FKP Dúbravka 13, 14.ŠK Svätý Jur 0.

- STARŠÍ ŽIACI (U15), OblFZ Bratislava – mesto, 8. kolo: SDM Domino B - FK Dúbravka 0:1, 13. kolo: FK Dúbravka – FA Lafranconi FTVŠ UK 13:1. 9. kolo: FK Dúbravka – FK Blatné 2:4. 10. kolo: MŠK Kráľová pri Senci - FK Dúbravka 3:2. 11. kolo: FK Dúbravka – FK Lamač 13:0. Priebežné poradie: 1.FC Ružinov 39,... 6.FK Dúbravka 18, 11.ŠK Kaplná 0.

- MLADŠÍ ŽIACI (U13), OblFZ Bratislava – mesto, skupina A, 7. kolo: ŠK Tomášov - FK Dúbravka A 7:2. 8. kolo: FK Dúbravka A - MFK Záhorská Bystrica 4:0. 9. kolo: FC Ružinov - FK Dúbravka A 2:1. 10. kolo: FK Dúbravka A – TJ Malinovo 7:1. Priebežné poradie: 1.FC Ružinov 39,... 6.FK Dúbravka A 23, 14.Mariathal 1.

Skupina B – 7. kolo:ŠKO Miloslavov - FK Dúbravka B 8:1. 8. kolo: FK Dúbravka B – ŠK Vrakuňa B 2:9. 9. kolo: NMŠK Bratislava B - FK Dúbravka B 4:1. 10. kolo: FK Dúbravka B – FK Slovan Ivanka p/D 3:7. Priebežné poradie: 1.ŠK Vrakuňa B 34,... 12.FK Dúbravka B 8, 14.SDM Domino B 3.

- PRÍPRAVKA (U11) A/1, skupina A – 6. kolo: FK Dúbravka - FKP Dúbravka 1:10. 7. kolo: Záhorská Bystrica – FK Dúbravka 10:6, FKP Dúbravka – FA Lafranconi FTVŠ UK 6:2. 8. kolo: FK Vajnory - FK

Dúbravka 8:10, NMŠK Bratislava - FKP Dúbravka 1:10. Priebežné poradie: 1.FK Rača B 21,... 2.FKP Dúbravka 21, 7.FK Dúbravka 4, 9.ŠK Vrakuňa 1.

- PRÍPRAVKA (U10) B/1 –skupina A, 7. kolo: Záhorská Bystrica – FK Dúbravka 8:9, FKP Dúbravka – FA Lafranconi FTVŠ UK 8:4. 8. kolo: FK Vajnory - FK Dúbravka 5:4, NMŠK Bratislava - FKP Dúbravka 0:0. Priebežné poradie: 1.ŠK Vrakuňa 18,,... 5.FKP Dúbravka 13, 7.FK Dúbravka 6, 9. Lafranconi FTVŠ UK 1.

- PRÍPRAVKA (U9) C/1 –skupina A, 6. kolo: FK Dúbravka - FKP Dúbravka 1:5. 7. kolo: Záhorská Bystrica – FK Dúbravka 1:12, FKP Dúbravka – FA Lafranconi FTVŠ UK 6:2. 8. kolo: FK Vajnory - FK Dúbravka 3:9, NMŠK Bratislava - FKP Dúbravka 1:4. Priebežné poradie: 1.FK Rača 24,,... 3.FKP Dúbravka 21, 6.FK Dúbravka 3, 9.FA Lafranconi FTVŠ UK 0.

Hokej

- 1. LIGA JUNIOROV (U20), základná skupina, 11. kolo: HOBA Bratislava – Trnava 0:5. 12. kolo: HOBA – ŠHK Piešťany 8:1. 13. kolo: HOBA – HK Ružinov 1:2. 14. kolo: HK Ružinov – HOBA 3:2. Priebežné poradie: 1.Gladiators Trnava 33,,... 7.HOBA Bratislava 8, 8.HK Levice 3.

- 1. LIGA DORASTU, K-Classic (U18), základná skupina, 7. kolo: HOBA Bratislava – Ružinov 2:7. 8. kolo: Ružinov - HOBA 7:1. 9. kolo: HOBA – HK Havrani Piešťany 5:3. 10. kolo: HOBA – Levice 7:3. 11. kolo: HOBA – Nové Zámky 7:3. 12. kolo: Topoľčany - HOBA 0:3. 13. kolo: Partizánske - HOBA 4:3 sn. Priebežné poradie: 1.HK Iskra Partizánske 29, 2.HOBA Bratislava 28,,... 7.Havrani Piešťany 0.

- LIGA KADETOV, regionálna skupina západ (9. ŠHT, U15) – 8. kolo: HOBA Bratislava – Ružinov 2:4. 9. kolo: HOBA – Skalica 5:1. 10. kolo: Trnava – HOBA 1:0. 11. kolo: HOBA – HKL Bratislava 7:4. 12. kolo: HK Havrani Piešťany - HOBA B 2:4. 13. kolo: HOBA – HC ŠKP Bratislava-ženy SR 5:4. 14. kolo: Hamuliakovo - HOBA 0:0. Priebežné poradie: 1.Slovan Bratislava 25... 5.HOBA Bratislava 15, 9.HK Havrani Piešťany 2.

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (8. ŠHT, U14), Región západ, základná skupina – 5. kolo: Trnava - HOBA Bratislava 5:1. 6. kolo: HOBA – Hamuliakovo 6:2. 7. kolo: HOBA – HK Ružinov 6:1. 14. kolo: HK Ružinov – HOBA 4:5. 9. kolo: HOBA – Slovan Bratislava 4:10. 10. kolo: HC Petržalka – HOBA 4:14. Priebežné poradie: 1.Gladiators Trnava 19, 2.HOBA Bratislava 18,,... 8.EC Tigers Viedeň (Rak.) -2.

- 1. LIGA, STARŠÍ ŽIACI (7. ŠHT, U13), Región západ, základná skupina – 5. kolo: Trnava - HOBA Bratislava 10:1. 6. kolo: Hamuliakovo – HOBA 4:4. 7. kolo: HOBA – HK Ružinov 1:9. 14. kolo: HK Ružinov – HOBA 8:3. Priebežné poradie: 1.Slovan Bratislava 12,,... 8.HOBA Bratislava 1.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (6. ŠHT, U12) , Región západ, základná skupina – 5. kolo: HOBA Bratislava – Trnava 15:1. 6. kolo: HOBA – HK Bratislava 7:5. 7. kolo: HK Ružinov - HOBA 5:2. 14. kolo: HOBA - HK Ružinov 9:4. 9. kolo: Slovan Bratislava - HOBA 2:4. 10. kolo: HC Petržalka – HOBA 1:10. Priebežné poradie: 1.Slovan Bratislava 18, 2.HOBA Bratislava 18,,... 8.Trnava 1.

- 1. LIGA, MLADŠÍ ŽIACI (5. ŠHT, U11) , Región západ, základná skupina – 5. kolo: HOBA – Trnava 2:3. 6. kolo: Hamuliakovo - HOBA 4:18. 7. kolo: HK Ružinov - HOBA 8:3. 14. kolo: HOBA - HK Ružinov 9:7. 9. kolo: HOBA – Slovan Bratislava 2:13. 10. kolo: HOBA – Senica 3:7. – 9. kolo: HOBA – Slovan Bratislava

1:3. 10. kolo: HOBA - Speeders 12:4.. Priebežné poradie: 1.HK Ružinov 114...5.HOBA Bratislava 10, 7.Speeders Bratislava 0.

Volejbal

- 1. LIGA JUNIORIEK, skupina západ – 2. kolo: ŠŠK VIVUS Bratislava – ŠŠK Bilíkova Gymnázium 0:3 a 0:3. 3. kolo: ŠŠK Bilíkova - Volley project UKF Nitra 3:1 a 1:3. 4. kolo: Slávia UK Dráčik - ŠŠK Bilíkov 1:3 a 1:3. 5. kolo: ŠŠK Bilíkova – ŠVK Pezinok 3:0 a 3:0. Priebežné poradie: 1.VM Senica, 2.ŠŠK Bilíkova,... 10.HIT Trnava.

- M-SR MO KADETIEK, oblasť Bratislava, 2. kolo, skupina A: VK GAB Senec - ŠŠK Bilíkova Gymnázium Bratislava B 0:3, ŠŠK Bilíkova A – ŠŠK VIVUS Bratislava 3:0. 3. kolo: ŠŠK Bilíkova B – Hamuliakovo 3:0, ŠŠK Bilíkova B - ŠŠK Bilíkova A 0:3. Priebežné poradie: 1. ŠŠK Bilíkova A. 2. ŠŠK Bilíkova B,... 4. ŠŠK Bilíkova C, 6.VK GAB Senec.

Skupina B: 2. kolo: VK Slávi UK Dráčik A - ŠŠK Bilíkova jun. B 3:0. 3. kolo: ŠŠK Bilíkova jun. B –VIVUS Bratislava B 3:0. Priebežné poradie: 1.ŠVK Pezinok,... 4. ŠŠK Bilíkova jun. B, 7.VIVUS B

- M-SR STARŠÍCH ŽIAČOK, oblasť Bratislava, skupina A - 2. kolo: ŠŠK Bilíkova A – ŠŠK VIVUS 3:1 a 3:0. 3. kolo: VK GAB Senec B - ŠŠK Bilíkova A 0:3 a 0:3. 4. kolo, ŠŠK Bilíkova A – VK Studienka 3:1 a 3:0. Priebežné poradie: 1.ŠŠK Bilíkova Gymnázium A,... 7.VK GAB Senec B. Skupina B - 1. kolo: VK IMA - ŠŠK Bilíkov B 0:3 a 0:3. 4. kolo: VK GAB Senec A - ŠŠK Bilíkova B 0:3 a 1:3. Priebežné poradie: 1.ŠVK Pezinok, 2. ŠŠK Bilíkova B,... 7.VK Slávia UK Dráčik D.

(pej)